ZAKON O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANjU ("Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona", br. 19/2023, 20/2024 i 5/2026)

ZAKON O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANjU

("Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona", br. 19/2023, 20/2024 i 5/2026)

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

(1) Osnovni odgoj i obrazovanje učenika dio je jedinstvenog obrazovnog sistema Unsko-sanskog kantona i predstavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Ovim Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuju se principi osnovnog obrazovanja, osnivanja i funkcioniranja osnovnih škola u Kantonu.

(3) Zakon regulira sljedeće:

a) opće odredbe,

b) načela u obrazovanju,

c) trajanje osnovnog obrazovanja,

d) osnivanje i rad osnovnih škola,

e) uloga i obaveze škole,

f) standardi u obrazovanju,

g) prava i obaveze roditelja,

h) učenici,

i) nastavnici, stručni saradnici i saradnici,

j) nadzor,

k) dokumentacija, evidencija i javne isprave,

l) upravljanje i rukovođenje školom,

m) stručni organi škole,

n) organiziranje učenika i roditelja,

o) sindikat,

p) potrebe i interes Kantona i jedinica lokalne samouprave,

q) kaznene odredbe,

r) prijelazne i završne odredbe.

Član 2

(Upotreba ženskog ili muškog roda)

Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom Zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

POGLAVLJE II. VRSTE OSNOVNIH ŠKOLA, SVRHA I CILJEVI OSNOVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 3

(Vrste osnovnih škola)

(1) Osnovna škola je ustanova u kojoj se obavlja osnovno obrazovanje i odgoj učenika urednog ili tipičnog psihičkog i tjelesnog razvoja, učenika s teškoćama u razvoju, osnovno muzičko i baletno obrazovanje i osnovno obrazovanje odraslih u skladu sa odredbama ovog Zakona i zakona koji tretira određenu oblast.

(2) Osnovna škola može biti:

a) redovna,

b) centri za djecu s teškoćama u razvoju,

c) paralelna (osnovna muzička i osnovna baletna).

(3) Osnovna muzička ili baletna škola može biti samostalna škola, može biti u sastavu redovne osnovne škole ili u sastavu srednje umjetničke škole.

(4) Osnovna škola može obavljati osnovno obrazovanje odraslih u skladu s odredbama ovog Zakona i Zakona o obrazovanju odraslih.

(5) Osnovna škola može biti javna i privatna.

Član 4

(Svrha osnovnog odgoja i obrazovanja)

Svrha odgoja i obrazovanja je da, kroz optimalni intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu s njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanja ljudskih prava te doprinese njegovom ekonomskom razvoju koji će osigurati najbolji životni standard za sve građane.

Član 5

(Ciljevi osnovnog odgoja i obrazovanja)

(1) Opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih univerzalnih vrijednosti demokratskog društva te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive u Bosni i Hercegovini.

(2) Opći ciljevi odgoja i obrazovanja su:

a) omogućavanje pristupa znanju kao osnovu za razumijevanje sebe, drugog i svijeta u kojem se živi,

b) osiguranje optimalnog razvoja za svaku osobu, uključujući i one s teškoćama u razvoju, u skladu s njihovim uzrastom, mogućnostima i mentalnim i fizičkim sposobnostima,

c) vođenje brige o mentalnom zdravlju učenika,

d) uočavanje, preveniranje i poduzimanje interventne mjere u slučaju neprihvatljivih oblika ponašanja kod učenika i zaštite učenika od svih oblika nasilja kroz zlostavljanja u i oko škole,

e) razvijanje partnerstva između roditelja /staratelja / usvojitelja (u daljnjem tekstu: roditelj) i škole,

f) promocija poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i priprema svake osobe za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona,

g) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznajući i uvažavajući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u Bosni i Hercegovini i svijetu,

h) osiguranje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnost izbora, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, psihofizičke i druge lične osobine,

i) postizanje kvalitetnog obrazovanja za sve građane,

j) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na međunarodnom, odnosno evropskom nivou, koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u evropskom obrazovnom sistemu,

k) postizanje standarda u odgoju i obrazovanju učenika u skladu sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa, koji se donose u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju Bosne i Hercegovine i nastavnim planovima i programima/kurikulumima,

l) osigurati horizontalnu i vertikalnu prohodnost unutar obrazovnog sistema Bosne i Hercegovine,

m) poticanje cjeloživotnog učenja,

n) promocija ekonomskog razvoja,

o) uključivanje u proces evropskih integracija,

p) razvijanje ekološke svijesti.

POGLAVLJE III. OSNOVNA NAČELA U OBRAZOVANJU I NJIHOVO ZNAČENJE

Član 6

(Načela)

Osnovna načela u obrazovanju su:

a) pravo djeteta na obrazovanje,

b) značaj dječijih prava,

c) unapređenje poštivanja ljudskih prava,

d) razvijanje patriotizma i ljubavi prema domovini Bosni i Hercegovini,

e) upotreba jezika i pisma,

f) zabrana vršenja diskriminacije,

g) jezici i kulture nacionalnih manjina,

h) zaštita vjerskih sloboda, tolerancije i kulture dijaloga,

i) sloboda kretanja.

Član 7

(Pravo djeteta na obrazovanje)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti sudjelovanja u odgovarajućem osnovnom odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranja jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljnjeg odgoja i obrazovanja.

(3) Odgovarajući odgoj i obrazovanje podrazumijeva odgoj i obrazovanje koje je u skladu s utvrđenim standardima i osigurava djetetu da na najbolji način razvije urođene i potencijalne umne, fizičke i moralne sposobnosti.

(4) Za osiguranje prava iz stava (1) ovog člana nadležno je Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 8

(Značaj dječijih prava)

(1) Prava djeteta koja se odnose na odgoj i obrazovanje, ispravnu brigu za dobrobit njegovog tjelesnog i mentalnog zdravlja i sigurnost, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima.

(2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju i djelovanju, koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 9

(Unapređenje poštivanja ljudskih prava)

Škola ima odgovornost da u vlastitoj sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih i dječijih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

Član 10

(Razvijanje patriotizma i ljubavi prema domovini Bosni i Hercegovini)

(1) Razvijanje patriotizma i ljubavi prema domovini Bosni i Hercegovini kroz obilježavanje značajnih kulturno-historijskih datuma, očuvanje kulturno-historijske i duhovne baštine.

(2) Škola je obavezna planirati i realizirati aktivnosti iz stava (1) ovog člana kroz plan i program rada škole.

Član 11

(Upotreba jezika i pisma)

(1) Jezici konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine upotrebljavat će se u osnovnim školama u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Unsko-sanskog kantona.

(2) Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u školi izvode se na zvaničnim jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

(3) Svi učenici u školama izučavat će pisma koja su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(4) Nastava ili dio nastave može se izvoditi i na stranom jeziku uz saglasnost ministra Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: ministar).

(5) Osnovna škola osigurava kroz cjelokupan odgojno-obrazovni rad zastupljenost obaju pisama (latinice i ćirilice), s tim da u prva četiri razreda učenici savladaju oba pisma.

(6) Svi nastavnici će biti osposobljeni da u nastavnom procesu podučavaju o razlikama između tri službena jezika Bosne i Hercegovine, koliko je to relevantno za predmete koje predaju.

Član 12

(Zabrana vršenja diskriminacije)

(1) Ne smije se vršiti diskriminacija učenika pri prijemu, učešću u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tog učenika na osnovi toga što u školi u usmenom ili pismenom izražavanju koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(2) Škola ne smije vršiti diskriminaciju nastavnika ili nekog drugog zaposlenog pri imenovanju, uvjetima zaposlenja, napredovanju ili bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tu osobu, na osnovu toga što u školi, u usmenom i pismenom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(3) Ministarstvo će donijeti pravilnik o prepoznavanju, prevenciji i zaštiti od diskriminacije u osnovnim školama.

Član 13

(Jezici i kulture nacionalnih manjina)

(1) Jezik i kultura svake manjine koja živi u Bosni i Hercegovini poštivat će se i uklapati u školu u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodivo, u skladu sa Okvirnom konvencijom o zaštiti nacionalnih manjina.

(2) Ako osoba na koju se primjenjuje stav (1) ovog člana želi pohađati nastavu svoga maternjeg jezika na tom jeziku, onda će pri upisu obavijestiti školu da je pripadnik manjine i škola će to prihvatiti kao činjenicu bez daljnjih provjera i dokaza.

(3) Nastava maternjeg jezika može se odvijati u razredu, zasebnom razredu, grupi ili pojedinačno.

(4) Lice zaduženo za nastavu iz stava (2) ovog člana, ukoliko nema profil i stručnu spremu za nastavnika tog jezika, mora imati najmanje završen prvi ciklus Bolonjskog visokoobrazovanog procesa ili ekvivalent i odgovarajuće znanje datog jezika, kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.

(5) Ministar je odgovoran za donošenje nastavnog plana i programa/kurikuluma za nastavu maternjeg jezika i za osiguranje nastavnog materijala za takvo obrazovanje.

(6) Nastavni materijal odgovara potrebama date manjine i uključuje književnost, historiju, geografiju i kulturu te manjine.

(7) O nastavnom planu i programu/kurikulumu i nastavnom materijalu iz stava (5) i stava (6) ovog člana će se prije donošenja razgovarati s predstavnicima date manjine.

(8) Ministarstvo osigurava finansijska sredstva, sredstva za osposobljavanje nastavnika koji će izvoditi nastavu na jeziku nacionalne manjine, prostor i druge uvjete za izvođenje nastave i štampanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina.

Član 14

(Zaštita vjerskih sloboda, tolerancije i kulture dijaloga)

(1) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

(2) Imajući na umu različitost uvjerenja/vjerovanja, učenici će pohađati sate vjeronauke samo ako su u skladu s njihovim uvjerenjima i uvjerenjima njihovih roditelja.

(3) Škola ne može poduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi ograničila slobodu izražavanja vlastitih i upoznavanje drugačijih vjerskih uvjerenja.

(4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.

(5) Učenici uče o drugim vjerovanjima i vjerama, posebno onima koja postoje u Bosni i Hercegovini.

(6) Za učenike koji ne pohađaju vjeronauku, škola će organizirati druge nastavne aktivnosti u vremenu trajanja nastave vjeronauke.

(7) Nastavne aktivnosti za učenike iz stava (6) ovog člana škola je obavezna planirati programom rada škole.

Član 15

(Sloboda kretanja)

(1) Državljani Bosne i Hercegovine imaju pravo stjecati osnovno obrazovanje u Unsko-sanskom kantonu.

(2) Strani državljani i lica bez državljanstva imaju pravo stjecati osnovno obrazovanje u školama Kantona po odredbama ovoga Zakona i u skladu s konvencijama, međunarodnim ugovorima i sporazumima koje je država Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama i međunarodnim organizacijama.

(3) Proces uključivanja stranih državljana i lica bez državljanstva u redovnu nastavu u školama Kantona regulisat će se pravilnikom kojeg donosi ministar.

Član 16

(Komisija za nadgledanje kršenja prava)

(1) Nastavnici i drugi uposlenici u školama ne smiju iznositi stavove niti se u nastavnim i drugim aktivnostima u školi smiju upotrebljavati ili izlagati didaktički i drugi materijali koji bi se opravdano mogli smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, etničkoj grupi ili religiji.

(2) Ministar će obrazovati komisiju koja će vršiti nadgledanje u vezi s povredama koje mogu nastati u školama kršenjem principa navedenog u stavu (1) ovoga člana.

(3) Sastav, način rada i druga pitanja od značaja za rad i odlučivanje komisije iz stava (2) ovog člana uređuju se aktom o njenom osnivanju koji donosi ministar.

(4) Komisija predlaže ministru donošenje odluka i preporuka.

(5) Na osnovu prijedloga komisije iz stava (2) ovog člana ministar donosi konačnu odluku.

Član 17

(Pravo na nastavak obrazovanja)

(1) Državljaninu Bosne i Hercegovine koji je dio osnovnog obrazovanja stekao u inozemstvu te stranom državljaninu i licu bez državljanstva, omogućit će se nastavak osnovnog obrazovanja na osnovu dokumentacije o obrazovanju stečenom u inozemstvu i izvršene ekvivalencije.

(2) Rješenje o ekvivalenciji donosi ministar, u skladu s odredbama Zakona koji regulira datu oblast.

Član 18

(Upisno područje)

(1) Sve javne osnovne škole imaju upisno područje.

(2) Svi učenici u dobi obaveznog pohađanja nastave upisuju se u školu u upisnom području u kojem su nastanjeni, što se dokazuje uvjerenjem o prebivalištu.

(3) Ministarstvo utvrđuje upisno područje s kojeg je javna osnovna škola obavezna primati školske obveznike na prijedlog općine ili grada.

(4) Pohađanje određene škole je obavezno, osim ako upisnik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole kako je to predviđeno ovim Zakonom.

(5) Na zahtjev roditelja djeteta, ministar može, u iznimnim slučajevima, dijete izuzeti od pohađanja određene škole iz stava (1) ovog člana, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se nađe da je to u najboljem interesu djeteta.

(6) Ministar donosi rješenje o izuzimanju djeteta od pohađanja određene škole, koje je konačno u upravnom postupku.

(7) Ministarstvo će izdati smjernice za odlučivanje po zahtjevu iz prethodnog stava, imajući u vidu da su smjernice u skladu s principima i pravima utvrđenim ovim Zakonom.

(8) Škole su dužne osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima i u skladu sa važećim propisima, osigurati neophodne

uvjete za ostvarivanje ovih prava.

Član 19

(Važenje obrazovnih isprava)

(1) Sve svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju, stečene po važećem nastavnom planu i programu/kurikulumu koje su izdale verificirane odgojno-obrazovne ustanove u Bosni i Hercegovini, imaju jednaku važnost u Kantonu.

(2) Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome, priznaje se bez uvjetovanja za daljnji nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu u Kantonu.

Član 20

(Važenje javnih isprava o obrazovnim kvalifikacijama nastavnika)

(1) Javne isprave o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama nastavnika stečene na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine na akreditiranim univerzitetima imaju jednaku važnost u Kantonu.

(2) Stečene kvalifikacije nastavnika priznaju se u skladu s utvrđenim stručnim i profesionalnim standardima za izvođenje nastave u osnovnoj školi.

(3) Javne isprave o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama stečene u inozemstvu priznaju se u skladu sa Zakonom koji regulira datu oblast.

POGLAVLJE IV. TRAJANJE OSNOVNOG OBRAZOVANJA

Član 21

(Trajanje osnovnog obrazovanja)

(1) Osnovno obrazovanje obavezno je za svu djecu.

(2) Osnovno obrazovanje u javnim osnovnim školama je besplatno.

(3) Osnovno obrazovanje traje devet godina.

(4) Period obaveznog osnovnog obrazovanja za djecu je od šest do 15 godina života i u tom periodu svako dijete pohađa školu.

(5) Učeniku prestaje obaveza pohađanja osnovne škole istekom školske godine u kojoj je navršio 15 godina života.

(6) Škola je dužna učeniku koji je navršio 15 godina života, a nije stekao osnovno obrazovanje, omogućiti školovanje do navršene 18 godine života, ako to zahtijeva učenik ili njegov roditelj.

(7) Učenik s teškoćama u razvoju može stjecati osnovno obrazovanje i poslije navršenih 18 godina života.

(8) Osnovno muzičko obrazovanje traje šest godina.

(9) Osnovno baletsko obrazovanje traje četiri godine.

(10) Osnovna muzička i baletska škola mogu organizirati odjeljenja pripremnog razreda.

(11) U osnovnu muzičku i baletsku školu može se upisati dijete:

a) u pripremno odjeljenje nakon završenog II razreda osnovne škole,

b) u I razred nakon završenog III razreda osnovne škole.

(12) Izuzetno talentirani učenici mogu se upisati u osnovnu muzičku i baletsku školu i ranije.

Član 22

(Odobravanje ranijeg ili odgođenog početka obrazovanja)

(1) Ministar, na inicijativu roditelja i uz konsultaciju s nadležnom službom u primarnoj zdravstvenoj zaštiti može dozvoliti jednu godinu ranijeg ili odgođenog početka obaveznog obrazovanja, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

(2) Ministar donosi rješenje o odobravanju ranijeg ili odgođenog početka obrazovanja.

Član 23

(Obrazovanje djece s teškoćama u razvoju)

(1) Djeca i mladi s teškoćama u razvoju stječu obrazovanje u redovnim osnovnim školama, prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno utvrđivanje razvojnog statusa djeteta.

(2) Odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju je od prioritetnog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog odgojno-obrazovnog sistema.

(3) Zadovoljavanje obrazovnih potreba djece s teškoćama u razvoju odgovornost je redovnog osoblja škole.

(4) Škola može, u skladu s Pedagoškim standardima, Pravilima škole, Pravilnikom o odgoju i obrazovanju, praćenju i ocjenjivanju djece sa teškoćama u razvoju u Unsko-sanskom kantonu dodatno zaposliti nastavnike i pomoćnike u nastavi/asistente za djecu s teškoćama u razvoju, da pomognu u ovakvom radu.

(5) Djeci i mladima sa većim teškoćama u razvoju omogućit će se djelimično ili cjelokupno obrazovanje u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama ili redovnim odjeljenjima ili dnevnim centrima prema individualiziranom pristupu / individualno prilagođenom programu/posebnim programima u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima i interesima uz adekvatnu podršku u centrima za razvoj inkluzivnih praksi.

(6) Postupak identifikacije, planiranje i način rada s djecom koja imaju teškoće u razvoju, profil, obuka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad s djecom i mladima s teškoćama u razvoju i druga pitanja iz ove oblasti u odgojno-obrazovnim ustanovama uredit će se Pravilnikom o odgoju i obrazovanju, praćenju i ocjenjivanju djece sa teškoćama u razvoju u Unsko-sanskom kantonu.

(7) Pravilnik iz stava (4) i stava (6) ovog člana donosi ministar.

(8) Proces procjene, praćenja i upućivanja djece s teškoćama ili invaliditetom obavljat će Stručno tijelo koje će formirati Ministarstvo, a koje će u procesu procjene pratiti i primjenjivati Međunarodnu klasifikaciju funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja (MKF).

(9) Način osnivanja, rada, sastav i sve druge obaveze koje se odnose na formiranje Stručnog tijela iz stava (8) regulisat će se Pravilnikom o procjeni, praćenju i upućivanju djece s teškoćama ili invaliditetom.

(10) Pravilnik iz stava (9) ovog člana donosi ministar.

Član 24

(Pravo djeteta na besplatno vanredno obrazovanje)

(1) Dijete koje je mlađe od 15 godina, a za svojom generacijom zaostaje tri i više razreda, može biti izuzeto od obaveze redovnog pohađanja osnovne škole i uz obavezno pohađanje instruktivne nastave koju organizira škola besplatnim vanrednim obrazovanjem završiti odgovarajuće razrede.

(2) Dijete koje je napunilo 15 godina života, a nije završilo osnovnu školu, ima pravo na besplatan završetak osnovnog obrazovanja u skladu s odredbama Zakona koji regulira datu oblast i u skladu s Nastavnim planom i programom za osnovno obrazovanje odraslih.

Član 25

(Trajanje školske godine)

(1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće godine do 31. augusta naredne godine.

(2) Nastavna godina počinje i završava intoniranjem državne himne i podizanjem zastave države Bosne i Hercegovine.

Član 26

(Organizacija nastave po polugodištima)

(1) Nastava u osnovnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program/kurikulum realizira u okviru 35 nastavnih sedmica.

(2) Nastava za učenike prvog i devetog razreda osnovne škole traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program/kurikulum realizira u okviru 34 nastavne sedmice.

(3) Realizacija posebnih programskih sadržaja (obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturne i sportske aktivnosti škole), utvrđenih godišnjim programom rada škole ne ulazi u fond nastavnih dana.

(4) Škola obilježava Dan škole kao radni i nastavni dan, Dan učitelja kao radni nenastavni dan.

Član 27

(Nastavni kalendar)

Ministar propisuje nastavni kalendar za školsku godinu i objavljuje ga najkasnije 15 dana prije početka školske godine.

Član 28

(Nastava i odmori)

(1) Nastava se izvodi u petodnevnoj radnoj sedmici.

(2) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog radnog dana u septembru.

(3) Jesenski odmor za učenike počinje prvog ponedjeljka u novembru i traje jednu sedmicu.

(4) Prvo polugodište traje do 31. decembra tekuće godine.

(5) Zimski odmor za učenike koristi se nakon završetka prvog polugodišta i traje tri sedmice.

(6) Drugo polugodište počinje po završetku zimskog odmora i traje do ispunjenja uvjeta iz člana 26. stav (1) i (2) i člana 31. ovog Zakona.

(7) Proljetni odmor za učenike počinje prvog ponedjeljka u aprilu i traje jednu radnu sedmicu.

(8) Ljetni odmor za učenike traje od završetka nastave u drugom polugodištu do početka naredne školske godine.

Član 29

(Produžetak zimskog odmora)

Ministar može donijeti odluku o produžetku zimskog odmora, zavisno od klimatskih ili drugih uvjeta, s tim da u toku školske godine bude ostvaren fond nastavnih sati.

Član 30

(Prekid nastave)

(1) Odgojno-obrazovni rad ne smije se prekidati u toku školske godine, izuzev u slučaju elementarnih nepogoda, epidemija i drugih posebno opravdanih razloga, o čemu odluku donosi ministar.

(2) U slučaju prekida nastavnog procesa, zbog obustave rada ili štrajka, godišnji fond nastavnih sati, predviđen nastavnim planom i okvirnim programom mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.

(3) U interesu učenika, u završnom razredu osnovne škole, nastavni proces se ne može prekidati zbog obustave rada iz prethodnog stava.

(4) Ministar može, u izuzetnim okolnostima iz stava (1) ovog člana dati saglasnost školama za izvođenje online nastave.

Član 31

(Fond nastavnih sati)

(1) Škola je dužna u toku školske godine ostvariti planirani godišnji fond nastavnih sati, u skladu sa Nastavnim planom i programom/ kurikulumom.

(2) Ako se utvrdi da škola nije u okviru predviđenog broja nastavnih sedmica ostvarila godišnji fond nastavnih sati, mora produžiti nastavu dok ne ostvari godišnji fond nastavnih sati.

Član 32

(Dnevni raspored školskog rada)

Učenici od prvog do četvrtog razreda dnevno imaju najviše pet sati redovne nastave, a učenici od petog do devetog razreda najviše šest sati redovne nastave.

Član 33

(Trajanje školskog sata)

(1) Školski sat traje 45 minuta.

(2) Ovisno od uzrasta ili oblika nastavnog rada, školski sat može trajati kraće ili duže od 45 minuta.

(3) Za učenike prvih razreda nastava se organizira na fleksibilan način u pogledu vremena, uz kreiranje stimulativnog okruženja i smjenjivanje različitih aktivnosti, unutar utvrđenog dnevnog vremenskog okvira od minimalno tri školska sata.

(4) Direktor škole može u izuzetnim slučajevima predložiti skraćenje ili produženje trajanja školskih sati, uz saglasnost ministra.

(5) Ministar može u izuzetnim okolnostima donijeti odluku da produži ili skrati trajanje školskog sata u pojedinim ili svim osnovnim školama.

POGLAVLJE V. OSNIVANJE I RAD OSNOVNIH ŠKOLA

Član 34

(Djelatnost osnovnih škola)

Javne osnovne škole i privatne osnovne škole obavljaju djelatnost redovnog odgoja i obrazovanja u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisanim nastavnim planovima i programima/kurikulumima.

Član 35

(Osnivanje javnih i privatnih osnovnih škola)

(1) Javnu osnovnu školu osniva Skupština Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština), u skladu sa Zakonom o ustanovama te principima, standardima i normativima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti obrazovanja, kada ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.

(2) Privatnu osnovnu školu mogu osnovati domaće i strane fizičke i pravne osobe, u skladu sa Zakonom o ustanovama te načelima i standardima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim u propisima u oblasti odgoja i obrazovanja kao što su Pedagoški standardi i drugi propisi iz oblasti odgoja i obrazovanja.

Član 36

(Finansiranje javnih i privatnih osnovnih škola)

(1) Javne osnovne škole, čiji je osnivač Skupština Unsko-sanskog kantona, imaju status javnih ustanova i finansiraju se iz Budžeta Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu Budžet Kantona).

(2) Privatne osnovne škole imaju status ustanova i finansiraju se iz budžeta osnivača.

(3) Rad javnih osnovnih škola finansira se na osnovu sredstava planiranih u budžetu za finansiranje, na prijedlog ministra, donosi Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada).

(4) Skupština može iskazati javni interes za finansiranje privatne osnovne škole.

(5) Privatna osnovna škola za čijim radom je Skupština iskazala javni interes, može se finansirati iz sredstava osnivača i sredstava Budžeta Kantona.

(6) Skupština može finansirati privatnu osnovnu školu za čijim je radom iskazan javni interes u iznosu od 10% (deset posto) do 100% (sto posto) sredstava, prema Pedagoškim standardima za osnovnu školu.

(7) Finansiranje osnovne škole iz stava (4) ovog člana će biti regulirano ugovorom o međusobnim pravima i obavezama između Vlade i osnivača.

Član 37

(Osiguranje sredstava za osnivanje i rad osnovnih škola)

(1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Osnivač škole je u obavezi da osigura plaće radnika i drugih naknada (nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika), stručno usavršavanje i obuku istih.

(3) Kriterije za finansiranje osnovnih škola na području Unsko-sanskog kantona donosi Vlada u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(4) Osnivač škole je u obavezi da finansira školska takmičenja te nagrade učenicima i nastavnicima za postignute uspjehe.

Član 38

(Pedagoški standardi i normativi)

(1) Pedagoške standarde i normative donosi Vlada na osnovu prijedloga Ministarstva i uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.

(2) Pedagoški standardi i normativi određuju norme u pogledu:

a) prostora, opreme i nastavnih sredstava u školama,

b) vremena za školske i nastavne aktivnosti,

c) udžbenika i drugog didaktičkog materijala,

d) obrazovnog procesa,

e) online nastave,

f) digitalnih sistema i digitalnih alata,

g) inkluzivnih praksi,

h) obrazovnih i profesionalnih kompetencija nastavnika i ostalih zaposlenika,

i) normativa o obimu rada (nastavna norma i radna norma za sve zaposlene u školi),

j) materijalne dodatke direktorima škola i uposlenicima,

k) normativa o uvjetima rada (broj učenika u odjeljenju i grupi u nastavnim i vannastavnim aktivnostima),

l) učeničkog standarda.

(3) Kontrolu nad primjenom Pedagoških standarda i normativa vrši Ministarstvo, Pedagoški zavod i nadležne inspekcije.

Član 39

(Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole)

(1) Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti za osnivanje javnih osnovnih škola izrađuje Ministarstvo.

(2) Osnivač privatne osnovne škole izrađuje elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole, koji dostavlja Ministarstvu radi upućivanja u daljnju proceduru Skupštini radi davanja saglasnosti.

(3) Elaborat o opravdanosti osnivanja škole obavezno sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dužinu trajanja obrazovanja, nastavni plan i program/kurikulum, opće i posebne uvjete utvrđene Pedagoškim standardima, finansijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta, način osiguranja finansijskih sredstava za rad škole.

Član 40

(Uvjeti za osnivanje javne osnovne škole)

(1) Javna osnovna škola može se osnovati:

a) ako postoji dovoljan broj učenika za formiranje 12 odjeljenja za javnu osnovnu školu, 8 odjeljenja za osnovnu muzičku i 8 odjeljenja za osnovnu baletnu školu,

b) ako je osiguran odgovarajući stručni nastavni kadar u skladu s nastavnim planovima i programima za osnovnu školu,

c) ako su osigurane odgovarajuće školske prostorije, oprema, nastavna sredstva i učila u skladu s normativima školskog prostora,

d) ako su osigurani i drugi uvjeti za rad u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Javna osnovna škola može se osnovati i kad nije osiguran dovoljan broj učenika za 12 odjeljenja, u skladu s odgovarajućim kriterijima.

(3) Kriterije iz stava (2) ovog člana donosi ministar.

Član 41

(Uvjeti za osnivanje privatne osnovne škole)

(1) Privatna osnovna škola se može osnivati bez obzira na broj učenika koji će pohađati školu, ukoliko je osnivač osigurao potrebna sredstva za rad i ispunio propisane uvjete u pogledu prostora, opreme i kadrova, kao i ostale uvjete i kriterije utvrđene Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Privatna osnovna škola, u pogledu uvjeta i procedura, osigurava jednake mogućnosti za upis svih kandidata.

(3) Privatna osnovna škola ne može se osnovati u svrhu promoviranja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda niti svoje funkcije smije vršiti na način suprotan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promoviraju.

(4) Privatna osnovna škola ne može se osnovati bez saglasnosti Ministarstva za primjenu odgovarajućeg nastavnog plana i programa.

(5) U skladu s važećim propisima škola je obavezna da osigura i druge standarde i uvjete koji garantiraju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost u skladu sa specifičnostima privatnih osnovnih škola u koje spadaju i škole koje osnivaju vjerske zajednice.

(6) Samo međunarodne privatne osnovne škole mogu imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničko jezgro nastavnih planova i programa/kurikuluma.

Član 42

(Zahtjev za osnivanje privatne osnovne škole)

(1) Osnivač privatne osnovne škole podnosi Ministarstvu zahtjev za osnivanje škole.

(2) Uz zahtjev za osnivanje osnivač prilaže dokaz o uplati sredstava u iznosu utvrđenom odlukom Ministarstva, na račun Budžeta Unsko-sanskog kantona, za potrebe troškova vođenja postupka osnivanja škole od faze podnošenja zahtjeva do okončanja postupka po zahtjevu.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana osnivač je obavezan dostaviti prijedlog elaborata o opravdanosti osnivanja škole u skladu s odredbama člana 39. stav (3) ovog Zakona i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed osiguranih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za početak rada i daljnji rad.

(4) Garancije iz stava (3) ovog člana osnivač dostavlja za period od najmanje tri godine.

(5) Ministarstvo obavještava osnivača o urednosti i usklađenosti dostavljenog zahtjeva sa zakonom i određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka.

(6) Rok za otklanjanje nedostataka iz stava (5) ovog člana ne može biti duži od 30 dana.

(7) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (5) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

Član 43

(Komisija za ocjenu elaborata)

(1) Nakon izrade elaborata iz člana 39. stav (1) ili dostavljanja urednog zahtjeva i elaborata iz člana 42. ovog Zakona, ministar donosi rješenje kojim obrazuje komisiju radi razmatranja zahtjeva i

elaborata te davanja stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti osnivanja osnovne škole.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.

(3) Komisija iz stava (1) ovog člana, broji 5 (pet) članova i obrazuje se iz reda stručnjaka za oblast osnovnog obrazovanja, predstavnika osnivača i predstavnika Ministarstva.

Član 44

(Odluka Vlade o elaboratu)

(1) Uredan zahtjev osnivača sa elaboratom i stručnim mišljenjem komisije Ministarstvo dostavlja Vladi, koja u slučaju prihvatanja, elaborat upućuje Skupštini na razmatranje i usvajanje.

(2) Odluka Vlade o elaboratu iz stava (1) ovog člana mora biti donesena najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja komisije.

(3) U slučaju da je Vlada odbila dati saglasnost na elaborat, zbog negativnog izvještaja i stručnog mišljenja komisije, osnivač može tražiti da se osnuje posebna komisija koja će ponovo razmotriti elaborat i razloge odbijanja davanja pozitivnog stručnog mišljenja i saglasnosti te još jednom utvrditi da li postoji opravdanost osnivanja.

(4) Komisiju iz stava (3) ovog člana obrazuje ministar iz reda stručnjaka za osnovno obrazovanje i predstavnika Ministarstva koji nisu bili imenovani u prvoj komisiji, s tim da se jedna trećina članova imenuje na prijedlog osnivača.

(5) Akt o obrazovanju posebne komisije iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.

(6) Uredan zahtjev osnivača sa stručnim mišljenjem posebne komisije iz stava (3) ovog člana i stručnim mišljenjem komisije iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje i

usvajanje u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvještaja posebne komisije.

(7) Vlada će donijeti odluku o odbijanju elaborata iz člana 39. i zahtjeva iz člana 42. ovog Zakona ukoliko je izvještaj komisije i posebne komisije negativan.

(8) Protiv odluke Vlade iz stava (7) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 45

(Odluka Skupštine)

(1) Skupština razmatra elaborat koji joj je dostavila Vlada i donosi odluku kojom daje saglasnost ili odbija davanje saglasnosti na elaborat.

(2) Nakon što Skupština donese odluku kojom daje saglasnost na elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja javne osnovne škole, Ministarstvo će provesti propisane procedure za osnivanje.

(3) Nakon što Skupština donese odluku kojom daje saglasnost na elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja privatne osnovne škole, Ministarstvo će u roku od osam dana o tome obavijestiti osnivača.

(4) Odluka Skupštine o zahtjevu osnivača privatne osnovne škole, mora biti donesena najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja Ministarstvu urednog zahtjeva iz člana 42. stav (1) ovog Zakona.

(5) Odluka Skupštine iz stava (3) ovog člana je konačna i putem Ministarstva se dostavlja osnivaču.

(6) Ako Skupština donese odluku kojom se daje saglasnost na elaborat o osnivanju privatne osnovne škole, Ministarstvo odluku dostavlja osnivaču radi nastavka procedure osnivanja škole.

(7) Ako je odluka Skupštine negativna osnivač može ponovno podnijeti zahtjev iz člana 42. ovog Zakona nakon isteka roka od

najmanje tri godine od donošenja odluke Skupštine iz stava (1) ovog člana.

Član 46

(Akt o osnivanju)

(1) Osnivač donosi akt o osnivanju osnovne škole.

(2) Akt o osnivanju javnih osnovnih škola donosi Skupština.

(3) Akt o osnivanju sadrži:

a) naziv osnivača,

b) naziv i sjedište ustanove,

c) djelatnost ustanove,

d) iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja,

e) izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad ustanove,

f) međusobna prava i obaveze između osnivača i ustanove,

g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima,

h) prava, obaveze i odgovornost ustanove u pravnom prometu,

i) lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,

j) rok za donošenja pravila ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja ustanove,

k) druga pitanja od značaja za rad ustanove.

Član 47

(Komisija za pripreme početka rada škole)

(1) Osnivač je dužan prilikom osnivanja osnovne škole formirati komisiju koja će u skladu s ovim Zakonom izvršiti pripreme za početak rada i izbor prvih nastavnika škole.

(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana za javne osnovne škole imenuje ministar.

(3) Komisija podnosi izvještaj ministru.

Član 48

(Upis škole u registar, pečat i statusne promjene)

(1) Škola se upisuje u Registar koji vodi Ministarstvo.

(2) Bliže propise o postupku utvrđivanja uvjeta i o sadržaju i načinu vođenja registra donosi ministar.

(3) Provjeru uvjeta za upis u registar vrši Ministarstvo na zahtjev osnivača.

(4) Škola se upisuje u Registar iz stava (1) ovog člana nakon upisa u sudski Registar i danom upisa stiče svojstvo pravnog lica. Novoosnovana škola počinje rad početkom školske godine.

(5) Škola, u skladu sa Zakonom o pečatu, ima pečat koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji škola izdaje.

(6) Škola može vršiti statusne promjene uz prethodnu saglasnost osnivača.

(7) Statusne promjene se vrše na kraju školske godine.

Član 49

(Ukidanje osnovne škole)

(1) Na prijedlog ministra, Vlada predlaže Skupštini ukidanje javne osnovne škole zbog neispunjavanja uvjeta za rad predviđenih ovim Zakonom i Pedagoškim standardima ili u cilju racionalizacije i optimalizacije mreže škola.

(2) Skupština donosi odluku o ukidanju škole iz stava (1) ovoga člana i imenuje komisiju koja će provesti postupak ukidanja škole.

(3) Nakon ukidanja škole preostali učenici prelaze u druge škole.

(4) Nakon ukidanja škole, preuzimanje uposlenika iz škole koja se ukida će se regulirati Pravilnikom o definiranju kriterija za proglašavanje uposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba te uvjeti preuzimanja uposlenika iz jedne škole u drugu kojeg donosi ministar.

(5) Škola se može ukinuti u redovnoj proceduri samo na kraju školske godine.

(6) Privatna osnovna škola prestaje s radom odlukom osnivača.

(7) Ministar donosi odluku o imenovanju komisije koja će provesti postupak ukidanja privatne osnovne škole ukoliko ona ne ispunjava uvjete predviđene zakonom.

(8) Na osnovu opravdanih razloga utvrđenih Pedagoškim standardima i normativima ministar može donijeti odluku o davanju saglasnosti postojećoj osnovnoj školi da egzistira i sa manjim brojem odjeljenja od broja odjeljenja utvrđenih u članu 40. ovog Zakona.

(9) Učenike ukinute privatne osnovne škole preuzimaju javne osnovne škole.

POGLAVLJE VI. ULOGA I OBAVEZE OSNOVNE ŠKOLE

Član 50

(Uloga i obaveze škole)

(1) U školi se podučavaju učenici i redovno se prati i vrši procjena njihovog obrazovnog napretka, kako bi se osiguralo potrebno obrazovanje koje odgovara njihovim potrebama i mogućnostima.

(2) Škola svoju ulogu i obaveze ostvaruje u okruženju koje razvija motivaciju za stjecanje znanja, koje poštuje i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeroispovijest, koje je sigurno i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja i degradiranja ili štete po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava, kao i štetu nastalu zloupotrebom informacijsko-komunikacijskih tehnologija (u daljnjem tekstu IKT) i sredstava.

(3) U osnovnoj školi nije dozvoljeno pušenje u svim unutrašnjim prostorima i vanjskim prostorima u krugu škole.

(4) Osnovne škole su u obavezi donijeti pravilnik kojim se reguliše upotreba informacijsko-komunikacijskih tehnologija - IKT, kojim će se regulisati prava i obaveze učenika i svih uposlenika škola, a koja se odnose na korištenje i upotrebu IKT, za vrijeme trajanja nastave.

(5) Pravilnik iz stava (4) omogućit će sigurnu i odgovornu upotrebu IKT te je dio sigurnosne politike škole. Svrha ovog pravilnika je

unaprjeđenje sigurnosti školske informatičke opreme i mreže, jasno i nedvosmisleno definisanje prihvatljivog i dopuštenog korištenja IKT resursa škole, učenika i nastavnika, zaštite informacijskog sadržaja i opreme, zaštite korisnika od različitih vrsta internetskog zlostavljanja, promoviranje aktivnog učešća djece u radu sa IKT koje predstavlja sigurno, odgovorno i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija te propisivanje sankcija u slučaju kršenja odredbi pravilnika.

Član 51

(Zabrana diskriminacije)

(1) Škola ne smije vršiti diskriminaciju u pristupu djece odgoju i obrazovanju ili njihovom učešću u odgojno-obrazovnom procesu, na osnovi rase, boje, spola, seksualne orijentacije, bračnom stanju, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu toga što su djeca s teškoćama u razvoju ili bilo kojoj drugoj osnovi.

(2) U školama je zabranjeno fizičko kažnjavanje, omalovažavanje i vrijeđanje ličnosti učenika, radnika i roditelja, kao i neprimjereno ponašanje koje narušava ugled škole, ugled prosvjetnog radnika i društva u cjelini.

(3) U školama je zabranjeno korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija - IKT koje za posljedicu imaju omalovažavanje i vrijeđanje ličnosti učenika, radnika i roditelja, kao i neprimjereno ponašanje koje narušava ugled škole, ugled prosvjetnog radnika i društva u cjelini.

(4) U školama se provodi program sekundarne prevencije fokusiran na identifikaciju i zaštitu djece od faktora rizika u školama.

(5) Pravilnik o primjeni programa sekundarne prevencije iz stava (4) ovog člana donijet će se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona i donosi ga ministar.

(6) U smislu stava (1) ovog člana, Vlada, Ministarstvo i škole posebno su odgovorni za osiguranje funkcionalnog smještaja i

prateće infrastrukture za nesmetan pristup i učešće u obrazovnom procesu djeci s teškoćama u razvoju, mladima i odraslima.

Član 52

(Jednake šanse)

Škola promovira jednake šanse za sve svoje učenike, nastavnike i ostale zaposlenike, uvažavajući i promovirajući istovremeno pravo na različitost među njima. U tom cilju škole utvrđuju i provode vlastite programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjeroispovijesti svojih učenika i zaposlenika.

Član 53

(Partnerstvo škole i zajednice)

(1) Škola promovira i razvija stalno i dinamično partnerstvo škole, roditelja /staratelja/usvojitelja i sredine u kojoj živi, u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje funkcije škole i interesa i potreba učenika.

(2) Škola, roditelji/staratelji/usvojitelji, djeca i lokalna zajednica naročito promoviraju i provode programe zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetničke delinkvencije, i drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.

Član 54

(Pravila škole)

(1) Pitanja funkcija i aktivnosti škole, njene organizacije, načina rada i kućnog reda u školi bliže se uređuju Pravilima škole. Ministarstvo u skladu sa važećim propisima donosi usaglašen i usklađen nacrt Pravila škole (odnosno jednoobrazan nacrt) koji se dalje usaglašava na nivou škole uz konsultacije s učenicima, roditeljima/starateljima/usvojiteljima i nastavnicima te se prijedlog Pravila škole dostavlja Školskom odboru na usvajanje.

(2) Odluka o usvajanju Pravila škole i Pravila škole se dostavljaju nadležnom Ministarstvu na znanje u roku od 8 dana od dana usvajanja.

(3) Pravila škole sadrže odredbe o:

a) nazivu, osnivaču i sjedištu škole,

b) obavezi škole prema osnivaču,

c) djelatnosti škole, načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti,

d) odnosu prema korisnicima usluga,

e) statusnim promjenama,

f) sredstvima za rad,

g) broju članova školskog odbora i načinu njegovog rada,

h) drugim organima škole i njihovim pravima, obavezama i odgovornostima, uvjetima i načinu njihovog izbora i razrješenja,

i) općim aktima koji se donose u školi i načinu njihovog donošenja,

j) licima ovlaštenim da pored direktora zastupaju školu i njihovim ovlaštenjima i odgovornostima,

k) načinu ostvarivanja javnosti rada,

l) drugim pitanjima utvrđenim zakonom i druge odredbe od značaja za rad škole i za ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti učenika i uposlenih u školi.

Član 55

(Zabrana djelovanja političkih stranaka)

(1) U osnovnim školama je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i korištenje školskog prostora u te svrhe.

(2) Uposlenicima škole je zabranjeno promoviranje političkih stranaka.

Član 56

(Autonomija škole)

(1) Škola uživa odgovarajući stepen autonomije u skladu s važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra u skladu sa zakonom te slobode rada nastavnika.

(2) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu se mora voditi računa o nastavnom planu i programu/kurikulumu, standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.

(3) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

POGLAVLJE VII. STANDARDI U OBRAZOVANJU

Član 57

(Nastavni planovi i programi/kurikulumi)

(1) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa za osnovni odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: nastavni plan i program/kurikulum) do donošenja nastavnog plana i programa/kurikuluma kojim se prelazi na usvajanje sadržaja koji će imati definirane ishode učenja (mjerljive pokazatelje znanja koje je učenik usvojio i koji će dovesti do jačanja učeničkih sposobnosti) kao i na osnovu razvojnog plana i godišnjeg programa rada škole.

(2) Nastavni plan je školski dokument kojim se propisuju odgojno-obrazovna područja, odnosno nastavni predmeti koji će se izučavati u školi i redoslijed izučavanja tih predmeta po razredima.

(3) Nastavni program je školski dokument kojim se propisuje obim, dubina i redoslijed nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu.

(4) Nastavni plan i program/kurikulum bazira se na principima individualizacije i diferencijacije, integriranog učenja i podučavanja, aktivnog učenja i primjene naučenog, socijalne interakcije, razvoja socijalnih kompetencija, osiguranju sigurnog i stimulativnog okruženja za učenje, praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju i partnerstva s porodicom i zajednicom.

(5) Ukoliko se prilikom primjene nastavnog plana i programa/kurikuluma utvrde nedostaci i potreba za revidiranje istih, na prijedlog stručnih aktiva i mišljenja Pedagoškog zavoda, ministar može pokrenuti proceduru revidiranja postojećeg nastavnog plana i programa /kurikuluma u potpunosti ili za određenu oblast ili predmet, a s ciljem unaprjeđenja istog.

(6) Bliži propis o nastavnim planovima i programima/kurikulumima za sve vrste škola donosi ministar, u skladu sa zajedničkom jezgrom

nastavnih planova i programa, koji se donose u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju Bosne i Hercegovine.

(7) Za izradu i revidiranje nastavnih planova i programa/kurikuluma ministar imenuje komisiju.

(8) Komisiju iz stava (7) ovog člana čine stručnjaci iz oblasti za koju se donosi kurikulum/nastavni plan i program, predstavnik JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Pedagoški zavod) i predstavnici Ministarstva.

(9) Komisija o svom radu donosi poslovnik.

(10) Komisija je dužna podnijeti ministru izvještaj o svom radu.

(11) Na nastavni plan i program/kurikulum svakog pojedinačnog predmeta i nastavni plan i program iz stava (6) ovog Zakona saglasnost daje ministar.

(12) Ministar će osigurati da sadržaji koji promoviraju jednakost spolova budu sastavni dio nastavnog plana i programa/kurikuluma.

(13) Ministar će osigurati da nastavni sadržaji, odnosno tematske jedinice koje su posvećene izučavanju zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini, u vremenskom periodu 1992-1995. godine prema presudama nadležnih sudova, budu sastavni obavezujući dio nastavnog plana i programa/kurikuluma.

(14) U okviru nastavnog plana i programa/ kurikuluma škole imaju slobodu kreiranja i realiziranja 10% nastavnih sadržaja po svom izboru.

(15) Nastavne planove i programe/kurikulume za nastavu vjeronauke donosi vjerska zajednica, a verificira Ministarstvo.

Član 58

(Zajednička jezgra nastavnih planova i programa/kurikuluma)

(1) Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa sastoji se od nastavnih planova i programa sa što je moguće širom zajedničkom osnovom za sve predmete osnovnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

(2) Standardima i normativima u obrazovanju osigurat će se dosljedna i efikasna primjena zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa/kurikuluma u svim školama Unsko-sanskog kantona.

(3) Ministarstvo će osigurati jednake uslove za primjenu i realizaciju zajedničke jezgre nastavnih planova i programa/kurikuluma u svim školama na području Unsko-sanskog kantona.

Član 59

(Sadržaj nastavnih planova i programa/kurikuluma)

(1) Nastavnim planom / kurikulumom utvrđuje se sedmični i godišnji fond obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta i vannastavnih aktivnosti i njihov raspored po razredima.

(2) Nastavnim programom/kurikulumom se utvrđuju sadržaji, cilj i zadaci obaveznih i izbornih predmeta, kao i izvođenje razredne, odnosno predmetne nastave u pojedinim razredima ili drugim oblicima nastave.

(3) Nastava je organizirani institucionalni i izvaninstitucionalni interakcijski stvaralački napor u savladavanju propisanih sadržaja i sticanju znanja, sposobnosti i navika te osposobljavanje učenika za daljnji permanentni rad i nastavak obrazovanja.

(4) Vrste nastave koje se realiziraju u osnovnoj školi su:

a) redovna nastava koju su obavezni pohađati svi učenici odjeljenja, a realizira se po planovima i programima/ kurikulumima koje donosi Ministarstvo u skladu sa zajedničkim jezgrom nastavnih planova i programa, kako to propiše Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine,

b) dodatna nastava/razvojni programi podrške učenicima organizira se za učenike koji na redovnoj nastavi pokazuju izrazito zanimanje za predmet, koji posjeduju mogućnosti koje se mogu još više razviti intenzivnim individualnim radom,

c) dopunska nastava/razvojni programi podrške učenicima organizira se za učenike koji nisu u mogućnosti savladati gradivo tokom redovne nastave,

d) produžena nastava organizira se za učenike koji nisu na redovnoj nastavi bili u mogućnosti savladati gradivo te su pri zaključivanju ocjene dobili ocjenu nedovoljan i upućeni na polaganje popravnog ispita, s tim da produžena nastava traje najduže dvije sedmice i organizira se odmah nakon završetka nastave,

e) izborna nastava se organizira u skladu sa nastavnim planom i programom/ kurikulumom i interesom učenika i omogućava izbor predmeta / modula ili područja interesovanja,

f) fakultativna nastava obuhvata nastavne predmete, odnosno nastavne sadržaje kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole,

g) organiziranje instruktivno-konsultativne nastave za učenike koji su iz opravdanih razloga izostali više od 1/3 redovne nastave,

h) izvođenje online nastave ministar će propisati posebnim aktom.

(5) Za učenike koji na redovnoj nastavi pokazuju izrazito zanimanje za jedan ili više predmeta, koji posjeduju mogućnosti koje se mogu još više razviti intenzivnim individualnim radom te koji pokazuju izuzetnu nadarenost, Ministarstvo uz saradnju sa JU Pedagoški zavod USK može formirati centre za nadarene i talentirane učenike te kreirati posebne nastavne planove i programe/ kurikulume s ciljem pružanja dodatne podrške u razvoju nadarenih / talentiranih učenika. Osnivanje i rad ovih centara, kao i kreiranje nastavnih planova i programa/kurikuluma, regulisat će se pravilnikom kojeg donosi ministar.

(6) Izborne i fakultativne predmete učenik bira na početku školske godine i obavezni su za svakog učenika koji se za njih opredijeli do kraja nastavne godine.

Član 60

(Rad u kombiniranim odjeljenjima)

Osnovna škola može organizirati rad u kombiniranim odjeljenjima uz istovremeno izvođenje nastave za više razreda, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima i u skladu sa Nastavnim planovima i programima /kurikulumima.

Član 61

(Produženi boravak)

(1) Osnovna škola može, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, organizirati produženi boravak kao poseban neobavezni oblik odgojno-obrazovnog rada sa učenicima razredne nastave koji će se realizirati u školi i u okviru kojeg učenici imaju samostalan rad, niz različitih oblika slobodnih aktivnosti i zdravu ishranu.

(2) Sredstva za rad produženog boravka se osiguravaju na način da se rad uposlenika u produženom boravku finansira iz Budžeta USK-a, a da se boravak i ishrana djece/korisnika usluge produženog boravka finansira iz uplata roditelja na osnovu utvrđene ekonomske cijene boravka koju čine troškovi boravka i ishrane djece.

(3) Škola je obavezna Ministarstvu dostaviti plan i program rada produženog boravka uz godišnji program rada, kojim planirani broj korisnika mora biti usklađen sa kapacitetom sa kojim škola za ovu namjenu raspolaže.

(4) Postupak utvrđivanja uvjeta za produženi boravak utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima.

Član 62

(Godišnji program i razvojni plan škole)

(1) Rad u osnovnoj školi u toku školske godine realizira se na osnovu godišnjeg programa rada škole (u daljnjem tekstu: godišnji program) za koji jedinstvenu metodologiju izrađuje Pedagoški zavod.

(2) Godišnjim programom utvrđuju se nastavne obaveze, rad na profesionalnoj orijentaciji učenika, slobodne aktivnosti učenika, oblici, sadržaji, obim i raspored odgojno-obrazovnog rada i druge aktivnosti u školi, evidencija o podjeli predmeta i odjeljenja na nastavnike te evidencija ostalog zaposlenog osoblja.

(3) Nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa na osnovi nacrta koji priprema direktor.

(4) Godišnji program rada donosi školski odbor.

(5) Osnovna škola usvaja i dostavlja godišnji program rada najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu, i to po jedan primjerak

Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i nadležnoj gradskoj/općinskoj službi.

(6) Škola je dužna imati razvojni plan, za period od najmanje 5 godina.

(7) Metodologiju izrade razvojnog plana izrađuje Pedagoški zavod.

(8) Nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog razvojnog plana na osnovi nacrta koji pripremaju direktor i razvojni tim škole koji imenuje nastavničko vijeće.

(9) Razvojni plan škole donosi školski odbor.

(10) Razvojni plan škole dostavlja se Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i nadležnoj općinskoj službi.

Član 63

(Slobodne aktivnosti)

(1) U školi se organiziraju slobodne aktivnosti učenika radi razvijanja i produbljivanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, stjecanja znanja, navika i vještina.

(2) Zadaci i programski sadržaji slobodnih aktivnosti utvrđuju se nastavnim planom i programom/kurikulumom, razvojnim planom i godišnjim programom rada škole.

Član 64

(Učenička zadruga)

(1) U školi se može organizirati učenička zadruga.

(2) Rad učeničkih zadruga, regulira se Pravilnikom o učeničkim zadrugama koji donosi ministar.

Član 65

(Vannastavne aktivnosti i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada)

(1) Ekskurzije, logorovanja, društveno-korisni rad, škole u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada, predviđeni godišnjim programom rada i razvojnim planom, organiziraju se i izvode u okviru nastavnih dana.

(2) Pravilnik o izvođenju ekskurzija i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada donosi ministar.

(3) U cilju razvijanja posebnih interesovanja učenika i njihovih sklonosti i sposobnosti, u školi se organiziraju i provode vannastavne aktivnosti.

(4) Vannastavne aktivnosti provode se na osnovu plana i programa koji na početku školske godine, a najkasnije do kraja septembra izrađuje voditelj vannastavne aktivnosti, a odobrava direktor škole.

(5) Rad učeničke zadruge, kao oblika vannastavne aktivnosti, preciznije se uređuje internim aktima škole.

(6) Učešće učenika u ovim aktivnostima je na dobrovoljnoj osnovi.

(7) Škola u prirodi, izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanje/logorovanje, društveno koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni u godišnjem programu rada organiziraju se u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar.

(8) Škola plivanja, škola skijanja, škola planinarenja, kao i drugi specifični oblici nastave iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj, organiziraju se u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar.

Član 66

(Eksperimentalna odjeljenja, škole i eksperimentalni program/kurikulum)

(1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada Ministarstvo može jednu ili više škola i odjeljenja proglasiti eksperimentalnima ili osnovati eksperimentalnu školu.

(2) Rad eksperimentalnih škola i odjeljenja regulisat će se posebnim podzakonskim aktima i pravilnicima koji prate implementaciju novih oblika i sadržaja/kurikuluma, kao i drugih obaveza koje su sastavni dio ovog procesa.

(3) Podzakonske akte i pravilnike iz stava (2) donosi ministar.

(4) Škola ima autonomiju u okviru zakonskih i podzakonskih akata da osmišljava, predlaže i realizira eksperimentalne programe vodeći računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda rada u nastavnom procesu.

(5) Škola može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i nove nastavne opreme.

(6) Eksperimentalni program sadrži:

a) cilj, zadaću, obrazovne ishode, sadržaj;

b) mjesto i način izvođenja;

c) vrijeme potrebno za realizaciju programa;

d) prostorne, kadrovske i druge uvjete;

e) način stručnog praćenja i vrednovanja programa i

f) finansijska sredstva potrebna za realizaciju programa.

(7) Bliži propis o eksperimentalnim programima / kurikulumima, uvjetima i načinu rada donosi ministar.

Član 67

(Škole za izvođenje pedagoško-metodičke prakse)

(1) Na prijedlog JU Univerzitet u Bihaću ministar određuje škole u kojim će se izvoditi pedagoško-metodička praksa studenata Pedagoškog i Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Bihaću, u skladu sa Pravilnikom o pedagoško-metodičkoj praksi studenata.

(2) Uvjeti obavljanja pedagoško-metodičke prakse iz stava (1) ovog člana utvrđuju se posebnim propisom koji donosi ministar.

Član 68

(Udžbenici)

(1) U nastavnom procesu koriste se udžbenici, radne sveske i priručnici koje odobrava Ministarstvo.

(2) U školama čiji je osnivač Skupština Kantona koriste se udžbenik/radni udžbenik u skladu sa odlukom Ministarstva koja se donosi najkasnije 60 dana prije početka školske godine.

(3) U realizaciji nastave u online okruženju mogu se koristiti digitalni i drugi sadržaji koji se pripremaju u skladu sa kriterijima za evaluaciju digitalnih i drugih obrazovnih sadržaja koje donosi ministar.

Član 69

(Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje)

Tijelo za uspostavu standarda u obrazovanju je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine, čiji su rad i nadležnosti regulirani Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

POGLAVLJE VIII. PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 70

(Prava i obaveze roditelja)

(1) Roditelji, staratelji i usvojitelji (u daljnjem tekstu: roditelji) osnovni su odgajatelji svoje djece.

(2) Prava i obaveze koje proističu iz te uloge, roditelji ostvaruju u skladu sa ovim Zakonom i ostalim važećim propisima.

Član 71

(Pravo roditelja na izbor)

(1) Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o pravu svoje djece na obrazovanje.

(2) Pravo je roditelja, u skladu s njihovim uvjerenjima o tome šta je u najboljem interesu njihove djece, koliko je to dostupno, odabrati vrstu odgoja i obrazovanja koju će njihova djeca stjecati, pod uvjetom da je takvim izborom ostvareno pravo djeteta na odgovarajući odgoj i obrazovanje.

Član 72

(Ograničavanje prava roditelja)

U ostvarivanju svojih prava roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup odgoju i obrazovanju i uživaju korist od odgoja i obrazovanja u skladu s njihovim uzrastom i sposobnostima.

Član 73

(Zabrana promoviranja predrasuda)

Svoje pravo na izbor odgoja i obrazovanja djece, roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promoviraju predrasude na rasnoj,

spolnoj, nacionalnoj, jezičnoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom Zakonu.

Član 74

(Dužnosti roditelja)

(1) Roditelji djeteta koje je uzrasta za obavezno školovanje dužni su osigurati da dijete bude upisano u školu, da dijete redovno pohađa školu i da sarađuje sa školom i nastavnicima u cilju sticanja obaveznog obrazovanja.

(2) Roditelj koji bez osnovanog razloga ne izvršava svoje obaveze iz prethodnog stava bit će odgovoran za prekršaj, za koji nadležni sud može izreći novčanu kaznu.

(3) Prije pokretanja postupka protiv roditelja potrebno je u rješavanje problema uključiti razrednika, pedagoga, odjeljensko vijeće, nastavničko vijeće, Centar za socijalni rad, Vijeće roditelja i Vijeće učenika.

(4) Direktor škole pokreće postupak protiv roditelja, ako ima osnova za sumnju da dijete neopravdano ne pohađa nastavu.

Član 75

(Pravo na izbor škole)

Roditelji imaju pravo odabrati da li će svoju djecu obrazovati u javnoj ili privatnoj školi.

POGLAVLJE IX. UČENICI

Član 76

(Upis učenika)

(1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u mjesecu aprilu, na osnovi spiska školskih obveznika, koji školi dostavljaju nadležni organi grada/općine iz izvoda iz matične knjige rođenih.

(2) Upis se vrši na osnovi nalaza školske komisije za ocjenu sposobnosti i ljekarskog uvjerenja koje roditelji dostavljaju komisiji prilikom upisa.

(3) Komisiju iz prethodnog stava imenuje nastavničko vijeće škole, a čine je pedagog ili pedagog-psiholog, psiholog škole i dva

nastavnika.

(4) Zadatak školske komisije je da izvrši opservaciju socijalnog, emocionalnog i kognitivnog razvoja djeteta.

(5) U prvi razred se upisuju djeca koja u martu tekuće godine napune 5 godina i šest mjeseci i koja su zdravstveno sposobna.

(6) U prvi razred osnovne škole može se upisati i dijete starije od šest godina koje zbog bolesti ili drugih razloga ranije nije bilo upisano u školu.

Član 77

(Mobilnost učenika s teškoćama u razvoju)

Kada u toku školovanja učenika sa teškoćama u razvoju nastupe promjene prilikom obrazovanja u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama, odnosno redovnim odjeljenjima ili dnevnim centrima, škola će uputiti učenika na procjenu u Centar za razvoj inkluzivnih praksi ili Stručno tijelo radi davanja nalaza i mišljenja.

Član 78

(Upis polaznika)

Upis odraslih polaznika vrši se u skladu s odredbama Zakona o obrazovanju odraslih.

Član 79

(Upis u školu u zavodu za socijalno zbrinjavanje)

(1) Upis u školu u zavodu za socijalno zbrinjavanje vrši se tokom čitave godine.

(2) Dijete koje stanuje u ustanovi za socijalno zbrinjavanje pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.

(3) Djetetu koje je pacijent u bolnici i iz tog razloga ne može pohađati školu, obrazovanje će biti pruženo u bolnici u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar.

(4) Djetetu koje stanuje kod kuće, ali ne može pohađati školu zbog teškog oboljenja ili duge bolesti, usluge obrazovanja pružat će škola koja je najbliža njegovom mjestu stanovanja, uz odgovarajuću pomoć

koju osiguravaju kvalificirani nastavnici, stručni saradnici i drugi uposlenici škole.

Član 80

(Učenička knjižica)

(1) Učenička knjižica, kojom se utvrđuje status učenika, izdaje se učeniku na početku školovanja.

(2) Oblik i sadržaj knjižice iz stava (1) ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 81

(Izvještaj o upisu)

Poslije obaveznog upisa djece u prvi razred, osnovna škola je dužna do 30. juna tekuće godine Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i službi za društvene djelatnosti grada/općine podnijeti izvještaj o upisanim učenicima.

Član 82

(Omogućavanje završetka osnovnog obrazovanja)

Učenicima završnih razreda osnovne škole mora se omogućiti završetak školske godine u skladu sa ovim Zakonom, kako bi im se osigurao daljnji nastavak školovanja.

Član 83

(Prelazak iz škole u školu)

(1) Učenik će se ispisati iz osnovne škole kada prelazi u drugu školu.

(2) Prelazak učenika iz jedne osnovne škole u drugu vrši se na osnovi pisanog akta - prevodnice, koja se dostavlja službenim putem.

(3) Učenik koji se ispisao iz škole može se upisati u drugu školu u roku od 15 dana od uručenja prevodnice, a izuzetno u roku od mjesec dana, ako za to postoje opravdani razlozi.

(4) Učenici koji na školovanje odlaze izvan Bosne i Hercegovine i nisu završili osnovnu školu, moraju dostaviti potvrdu o upisu u školsku ustanovu iz države u koju su se odselili u roku od 30 dana, odnosno prije početka školske godine.

(5) Ukoliko učenik ne dostavi potvrdu u roku i na način utvrđen u stavu (4) ovog člana, škola je dužna izvršiti provjeru po službenoj dužnosti.

(6) Učenici koji su se školovali u drugom kantonu, Republici Srpskoj ili Distriktu Brčko upisuju se u osnovnu školu u odgovarajući razred i nastavljaju obrazovanje pod istim uvjetima kao i učenici u Unsko-sanskom kantonu.

(7) Učenici koji završe pojedine razrede osnovne škole u inozemstvu nastavljaju obrazovanje u sljedećem razredu, uz postupak ekvivalencije svjedodžbe stečene u inozemstvu, koju vrši Ministarstvo, u skladu s odredbama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih kvalifikacija.

Član 84

(Odobravanje odsustvovanja s nastave)

(1) Škola će, u skladu sa svojim pravilima, učenicima koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportašima i nadarenim učenicima s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju odobriti dugoročno ili kratkoročno odsustvovanje s nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima.

(2) Škola će učenicima kojima je dodijeljena titula perspektivni ili vrhunski sportaš osigurati specijalni status radi omogućavanja redovnog treniranja i razvijanja potencijala do prirodnog maksimuma. Ovim učenicima škola će omogućiti da putem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine završe odgovarajući razred.

(3) Titulu perspektivni i vrhunski sportaš dodjeljuje Ministarstvo, koje je obavezno učeniku koji zadovoljava uvjete za stjecanje ove titule potvrditi titulu na početku svake školske godine, poslije uvida u izvještaje s takmičenja i testiranja, koje su klubovi obavezni pravovremeno dostaviti Ministarstvu.

Član 85

(Ocjenjivanje učenika)

(1) Učenici osnovne škole u prvom razredu ocjenjuju se opisno.

(2) Učenici od drugog do devetog razreda ocjenjuju se iz svih nastavnih predmeta brojčano.

(3) Učenici osnovne škole zaključno sa trećim razredom ne ponavljaju razred.

(4) Napredovanje učenika osnovne škole redovno se prati i analizira.

(5) Pravilnik o praćenju napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika donosi ministar.

(6) Za učenike koji pohađaju eksperimentalne škole ili odjeljenja, Pravilnik o praćenju napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika u eksperimentalnim odjeljenjima i školama donosi ministar.

Član 86

(Brojčane ocjene)

(1) Brojčane ocjene su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).

(2) Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.

Član 87

(Ocjena općeg uspjeha)

(1) Opći uspjeh učenika utvrđuje razredno /odjeljensko vijeće na osnovi zaključnih ocjena, na kraju svakog polugodišta, a za učenike upućene na popravni ispit poslije obavljenih ispita.

(2) Za učenike za koje se nastava ne izvodi po polugodištima opći uspjeh se utvrđuje na kraju obrazovnog ciklusa.

(3) Poslije svakog polugodišta nastavničko vijeće utvrđuje rezultate rada odjeljenja, razreda, škole odjeljenskog vijeća i nastavnika.

Član 88

(Utvrđivanje općeg uspjeha)

(1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovi prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta za učenike od II do IX razreda.

(2) Učenik je završio razred:

a) odličnim uspjehom (5), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50,

b) vrlo dobrim uspjehom (4), ako je postigao prosječnu ocjenu 3,50 do 4,49,

c) dobrim uspjehom (3), ako je postigao prosječnu ocjenu 2,50 do 3,49,

d) dovoljnim uspjehom (2), ako je imao sve prolazne ocjene i prosječnu ocjenu 2,00 do 2,49.

(3) Razredno / odjeljensko, odnosno nastavničko vijeće utvrđuje rang postignutog uspjeha učenika na nivou odjeljenja, razreda i škole.

(4) Rang prosječne ocjene utvrđuje se na dvije decimale.

Član 89

(Prigovor na zaključnu ocjenu)

(1) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopćava razredni/predmetni nastavnik.

(2) Učenik i njegovi roditelji imaju pravo prigovora na pojedinačnu zaključnu ocjenu na kraju nastavne godine.

(3) Prigovor se podnosi razrednom /odjeljenskom vijeću, u roku od dva dana od dana saopćenja ocjene, u skladu sa stavom (1) ovog člana.

(4) Razredno/odjeljensko vijeće je obavezno svaki prigovor na prvoj narednoj sjednici razmotriti i donijeti mišljenje o njegovoj opravdanosti.

(5) Razredno/odjeljensko vijeće odmah dostavlja prigovor i mišljenje nastavničkom vijeću na odlučivanje.

(6) Nastavničko vijeće obavezno je u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora i mišljenja iz stava (5) ovog člana donijeti odgovarajuću odluku.

(7) Ako nastavničko vijeće donese odluku o usvajanju prigovora, koja podrazumijeva potrebu provjere znanja učenika, ono imenuje i komisiju za provjeru znanja.

(8) Prigovorom se može tražiti i izuzeće razrednog/predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

(9) Komisija iz stava (7) ovog člana obavezna je izvršiti provjeru znanja učenika u roku od dva dana od dana donošenja odluke i zaključiti ocjenu.

(10) Ako nije zadovoljan ocjenom komisije iz stava (7) ovog člana ili ako nastavničko vijeće donese odluku o odbijanju prigovora, roditelj može izjaviti žalbu ministru.

(11) Odluka ministra na žalbu iz stava (10) ovog člana je konačna.

Član 90

(Popravni ispit i ponavljanje razreda)

(1) Učenik od četvrtog do devetog razreda koji na kraju drugog polugodišta ima tri ili više ocjena nedovoljan (1) upućuje se da ponovi razred.

(2) Učenik iz stava (1) ovog člana koji na kraju drugog polugodišta ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit.

(3) Popravni ispit polaže se pred komisijom za polaganje popravnog ispita koju imenuje nastavničko vijeće.

(4) Komisija iz stava (3) ovog člana ima tri člana, od kojih je jedan član razredni/predmetni nastavnik, drugi član razrednik, a treći član nastavnik iz iste ili srodne oblasti.

(5) Popravni ispit polaže se u augustovskom roku.

(6) Učenicima završnog razreda omogućuje se polaganje popravnog ispita i u junskom roku.

(7) Učenik ima pravo žalbe na ocjenu popravnog ispita i ulaže je nakon pismene obavijesti o rezultatima popravnog ispita nastavničkom vijeću, najkasnije 3 dana od dana dobijanja obavijesti.

(8) Nastavničko vijeće upućuje žalbu sa svom potrebnom dokumentacijom Ministarstvu na mišljenje i donosi odluku nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.

(9) Nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, odluka nastavničkog vijeća je konačna.

(10) Učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.

Član 91

(Ocjene vladanja)

(1) U školi se ocjenjuje i vladanje učenika. Ocjene iz vladanja su:

a) primjerno,

b) vrlo dobro,

c) dobro,

d) zadovoljava,

e) loše.

(2) Ocjene iz vladanja utvrđuje odjeljensko vijeće, izuzev ocjene loše, koju utvrđuje nastavničko vijeće. Ocjena loše mora biti pismeno obrazložena, a učenik ili njegov roditelj mogu na nju uložiti žalbu školskom odboru.

(3) Ocjena vladanja ne utječe na opći uspjeh učenika.

Član 92

(Brže napredovanje i polaganje ispita)

(1) Učenik koji u toku obrazovanja pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh, može brže napredovati, odnosno završiti dva razreda u toku jedne školske godine.

(2) Stjecanje obrazovanja iz stava (1) ovog člana bliže se određuje pravilnikom koji donosi ministar.

Član 93

(Svjedodžba i uvjerenje)

(1) Škola učeniku izdaje svjedodžbu o završenom osnovnom obrazovanju po odgovarajućem nastavnom planu i programu.

(2) Uz svjedodžbu, škola izdaje uvjerenje o završenom šestom, sedmom i osmom razredu.

(3) Na zahtjev učenika ili njegovog roditelja, škola izdaje duplikat svjedodžbe na osnovu podataka iz matične knjige.

(4) U svjedodžbe i druge dokumente u koje se upisuje opći uspjeh učenika, pored ocjene odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan, upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimale.

(5) Osnovna muzička i osnovna baletska škola izdaju učeniku uvjerenje za svaki završeni razred.

Član 94

(Godišnji izvještaj)

(1) Umjesto ocjena (godišnje svjedodžbe s ocjenama), učenik s teškoćama u razvoju dobija pismeni godišnji izvještaj, koji opisuje rezultate učenika u odnosu na ciljeve iz plana i programa/kurikuluma ili neki drugi propisani oblik progresa učenika koji dokazuje napredak za određeni vremenski period (u toku jednog polugodišta ili školske godine).

(2) Učenici koji se školuju prema redovnom nastavnom planu i programu/kurikulumu uz određeni način prilagođavanja (prilagođeni sadržaj i/ili individualizirani pristup) ocjenjuju se na redovan način i izdaju im se svjedočanstva sa naznačenim načinom školovanja.

(3) Izgled i forma pismenog godišnjeg izvještaja i svjedočanstva bit će sastavni dio pravilnika kojeg donosi ministar, a koji reguliše rad sa učenicima sa teškoćama u razvoju.

(4) Za učenike sa težim teškoćama u razvoju, a koji se obrazuju po posebnim programima rada/kurikulumima, godišnji izvještaj, kao i progres učenika regulisat će se Pravilnikom o odgoju i obrazovanju, praćenju i ocjenjivanju djece sa teškoćama u razvoju u Unsko-sanskom kantonu.

Član 95

(Razredni ispit)

(1) Osim popravnog ispita iz člana 90. stav (2) ovog Zakona u osnovnoj školi može se polagati i razredni ispit.

(2) Učenik osnovne škole koji iz opravdanih razloga (bolest i drugi opravdani slučajevi) nije mogao pohađati nastavu i biti ocijenjen iz

jednog ili više predmeta može polagati ispit ili drugim oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.

(3) Razredni ispit polažu redovni učenici koji su iz opravdanih razloga ostali neocijenjeni na kraju nastavne godine, odnosno obrazovanja po odgovarajućem nastavnom planu i programu. Razredni ispiti se organiziraju i u slučaju kada je učenik opravdano izostao s nastave više od jedne trećine planiranih sati u toku školske godine.

(4) U slučaju utvrđenih nepravilnosti nastavničko vijeće će poništiti razredni ispit.

(5) Pravilnik o načinu organiziranja, vremenu i uvjetima polaganja razrednog ispita u školi donosi ministar.

Član 96

(Pohvale i nagrade)

(1) Na kraju osnovnog obrazovanja, škola proglašava učenika generacije.

(2) Učenicima koji u toku devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja i odgoja postignu odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i imaju primjerno vladanje, izdaje se u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima.

(3) Pravilnik o izboru učenika generacije i izdavanju diploma o postignutim rezultatima donosi ministar.

(4) Učenicima koji su naročito uspješni u odgojno-obrazovnom procesu i koji postižu izuzetne rezultate u vannastavnim aktivnostima, škola može dodijeliti pohvalu i nagradu prema kriterijima utvrđenim pravilima škole.

Član 97

(Prava, obaveze i odgovornosti učenika)

Učenik ima pravo i dužnost da redovno pohađa nastavu i izvršava sve školske obaveze te da se ponaša u skladu s pravilima i kućnim redom škole.

Član 98

(Pedagoške mjere)

(1) Učeniku koji neredovno pohađa nastavu, nemarno se odnosi prema radu i učenju i radnim aktivnostima u školi, koji ima nepravilan odnos prema drugim učenicima i nastavnicima te školskoj imovini, mogu se izreći pedagoške mjere, ukoliko se može očekivati da će se izricanjem mjera ostvariti cilj odgoja.

(2) Za povrede iz stava (1) ovog člana učeniku se mogu izreći pedagoške mjere:

a) ukor odjeljenskog starješine,

b) ukor odjeljenskog vijeća,

c) ukor direktora,

d) ukor nastavničkog vijeća,

e) premještaj u drugo odjeljenje,

f) premještaj u drugu školu - samo za učenike od šestog do devetog razreda.

(3) Ukor nastavničkog vijeća, premještaj iz odjeljenja u odjeljenje i premještaj u drugu školu izriče nastavničko vijeće, o čemu se donosi rješenje.

Član 99

(Premještaj u drugu školu)

Ako je doneseno rješenje da se učenik osnovne škole premjesti u drugu školu, premještaj se vrši u prvu najbližu školu i ta je škola obavezna da učenika primi i osigura njegovo daljnje školovanje.

Član 100

(Sniženje ocjene vladanja)

(1) Izrečena pedagoška mjera uvjetuje sniženje ocjene vladanja učenika.

(2) Pedagoška mjera važi za školsku godinu za koju je izrečena i može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti.

Član 101

(Bliže odredbe o povredama discipline)

Bliže odredbe o povredama discipline, postupku za utvrđivanje odgovornosti učenika, trajanju i dužini izrečene pedagoške mjere, njenom ublažavanju ili ukidanju i naknadi počinjene štete utvrđuju se pravilima škole.

Član 102

(Teže povrede discipline)

U teže povrede discipline i obaveza učenika spadaju:

a) popravka podataka u svjedodžbi, knjižici i drugom javnom dokumentu koji je izdala škola,

b) dopisivanje podataka u dokumentaciju i evidenciju koju vodi škola,

c) kršenje kućnog reda i općeprihvaćenih standarda ponašanja,

d) krađa bilo koje vrste,

e) poticanje, davanje i pomaganje u upotrebi alkohola i narkotičnih sredstava,

f) izazivanje i učešće u tuči u školi i na javnom mjestu,

g) posjedovanje oružja,

h) neopravdano izostajanje sa nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada više od 35 nastavnih sati u toku školske godine i nepridržavanja pravila škole,

i) ponašanje kojim se vrijeđaju nacionalni, religijski i drugi osjećaji učenika, nastavnika i građana,

j) zloupotreba informaciono-komunikacijskih tehnologija (IKT) u svrhu namjernog i ponavljanog nanošenja štete korištenjem IKT-a naspram škole i učenika i drugih pojedinaca (uposlenika škole).

Član 103

(Pravo žalbe)

(1) Učenik ili njegov roditelj imaju pravo podnijeti žalbu školskom odboru na sljedeće pedagoške mjere:

a) premještaj iz odjeljenja u odjeljenje i

b) premještaj u drugu školu.

(2) Žalba se podnosi u roku od 48 sati od uručenja rješenja.

(3) Žalba na rješenje odlaže njegovo izvršenje do donošenja drugostepenog rješenja.

(4) U odlučivanju o žalbi iz stava (1) ovog člana školski odbor je obavezan dostaviti žalbu sa svom potrebnom dokumentacijom ministru na mišljenje u roku od 8 (osam) dana od dana prijema žalbe te nakon mišljenja Ministarstva koje je obavezujuće, donijeti rješenje.

(5) Školski odbor donosi drugostepeno rješenje u roku od 7 (sedam) dana od dana dostavljanja mišljenja Ministarstva.

Član 104

(Briga o zdravlju učenika)

(1) Škola, nastavnici i stručni saradnici brinu o zdravstvenom stanju svojih učenika, a roditelje i zdravstvene ustanove obavještavaju kad smatraju da je nekom djetetu potrebna medicinska njega.

(2) Škola obavlja aktivnosti na zdravstvenoj zaštiti u skladu sa važećim zakonima o zdravstvu i propisima ustanova socijalne zaštite i organizacija za zaštitu prava djece i porodice.

(3) Škola, nastavnici i stručni saradnici dužni su voditi računa o mentalnom zdravlju učenika, odnosno o stanju dobrobiti u kojem svako dijete ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresovima, može raditi produktivno te je sposobno pridonositi sebi i svojoj zajednici. Briga o mentalnom zdravlju učenika podrazumijeva brigu o emocionalnom blagostanju (osjećaji), mentalnom blagostanju (pozitivno funkcioniranje), društvenom blagostanju (odnosi s drugima), fizičkom blagostanju (fizičko zdravlje) i duhovnom blagostanju (smisao života).

Član 105

(Izuzeće iz određenih aktivnosti)

(1) Ako učenik iz zdravstvenih razloga ne može učestvovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili vježbi, ili ako bi takva vježba mogla ugroziti

njegovo zdravlje, učenik će biti privremeno ili trajno izuzet iz takvih aktivnosti.

(2) Odluku o izuzimanju učenika određenih aktivnosti na period duži od dvije sedmice donijet će nastavničko vijeće škole, na preporuku nadležne zdravstvene ustanove te odlučiti o ocjeni učenika iz tih aktivnosti ili nastavnog predmeta, na prijedlog nastavnika tog predmeta.

Član 106

(Mjere za pomoć učenicima)

(1) Škole zajedno sa ustanovama za zdravstvenu i socijalnu zaštitu prate socijalne probleme i trendove među učenicima i poduzimaju mjere i korake u cilju osiguranja da svaki učenik dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.

(2) Ministarstvo, škole zajedno te ustanove za zdravstvenu i socijalnu zaštitu pripremaju i provode programe rane intervencije u školskoj zajednici, poput osnivanje Kriznog tima, kreiranje programa koji njeguju saradnju sa porodicom i dobro roditeljstvo te promociju mentalnog zdravlja u školama poučavanjem emocionalnih i društvenih vještina koje imaju povoljan utjecaj na mentalno zdravlje djece i adolescenata.

(3) Odluku o formiranju Kriznog tima iz stava (2) donosi ministar.

Član 107

(Pravo na besplatni prijevoz)

(1) Učenici osnovne škole koji stanuju na udaljenosti više od tri kilometra od škole koju pohađaju imaju pravo na besplatan prijevoz do škole.

(2) Ako se učenik iz stava (1) ovog člana upiše u školu izvan školskog područja, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza učenika.

(3) Ako učenik ima veće probleme sa kretanjem ili ima veće onesposobljenje, škola će osigurati sredstva za prijevoz neovisno o udaljenosti između kuće i škole.

(4) Organizirani prijevoz učenika se može organizirati u sistemu prijevoza.

(5) Osnivač može na zahtjev roditelja/staratelja subvencionirati troškove u visini jedne mjesečne karte za određenu relaciju učeniku a putem doznačavanja sredstava na račun roditelja/staratelja.

(6) Prijevoz učenika može i škola organizirati ukoliko posjeduje prijevozna sredstva za tu namjenu.

(7) Škole planiraju sredstva za prijevoz učenika.

(8) Sredstva za prijevoz osigurava osnivač.

(9) Način i uvjeti organiziranja prijevoza učenika iz stava (4) regulisat će se pravilnikom kojeg donosi ministar.

Član 108

(Smještaj i obroci)

Škola može učenicima pružiti smještaj i obroke, prema resursima kojima raspolaže.

POGLAVLJE X. NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI I SARADNICI U NASTAVI

Član 109

(Nastavnici i stručni saradnici)

(1) Odgojno-obrazovne aktivnosti od prvog do devetog razreda u osnovnoj školi izvode nastavnici.

(2) Radno mjesto razrednog nastavnika u osnovnoj školi može imati osoba koja, uz opće uvjete propisane ovim Zakonom, ima višu (VI) ili visoku školsku spremu (VII) nastavničkog smjera, odnosno osoba sa završenim I, II i III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent na nastavničkom fakultetu - smjer razredna nastava.

(3) Radno mjesto predmetnog nastavnika u osnovnoj školi može imati osoba koja, uz standardne uvjete propisane ovim Zakonom, ima višu (VI) ili visoku školsku spremu (VII) nastavničkog smjera, odnosno osoba sa završenim I, II i III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugih

fakulteta koji u skladu sa studijskim programom u svom Nastavnom planu i programu izučavaju nastavničke sadržaje.

(4) Kvalifikacije potrebne za mjesta razrednog i predmetnog nastavnika utvrđuju se Nastavnim planom i programom za osnovnu školu.

(5) Pedagoške, psihološke, andragoške, defektološke, edukacijsko-rehabilitacijske (svih usmjerenja), socijalno-zaštitne, programerske, bibliotekarske i druge stručne poslove obrazovno-odgojnog rada u školi obavljaju stručni saradnici s odgovarajućim stepenom obrazovanja.

Član 110

(Opći uvjeti za zapošljavanje)

(1) Kandidati koji konkurišu na radna mjesta u osnovnim školama moraju ispunjavati sljedeće opće uvjete:

a) da su državljani Bosne i Hercegovine,

b) da su stariji od 18 godina,

c) da imaju odgovarajuću diplomu, odnosno stepen stručne spreme utvrđen Nastavnim planom i programom za osnovne škole ili Pedagoškim standardima i normativima za osnovno obrazovanje,

d) da su zdravstveno sposobni za obavljanje poslova utvrđenih za to radno mjesto,

e) da nisu obuhvaćeni odredbom člana IX.1. Ustava Bosne i Hercegovine,

f) da nisu osuđeni za krivično djelo koje ih s obzirom na prirodu krivičnog djela čini nesigurnim ili na drugi način nepodobnim za rad s djecom,

g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak.

(2) Lica koja su rođena poslije 1980. godine nisu dužna podnositi dokaze o ispunjavanju uvjeta iz tačke e) stav (1) ovog člana.

Član 111

(Način zapošljavanja)

(1) Uposlenici definiraju radni angažman ugovorom o radu.

(2) Uposlenici sa stalnim radnim odnosom u školi mogu biti raspoređeni internim premještajem bez raspisivanja konkursa.

(3) Interni premještaj iz stava (2) ovog člana vrši se ako u školi postoji upražnjeno radno mjesto sa nepunim ili punim radnim vremenom kao posljedica reorganizacije, povećanog obima posla ili odlaska uposlenika u penziju, a u školi postoji zaposlenik na neodređeno radno vrijeme sa potrebnim kvalifikacijama za to radno mjesto.

(4) Nastavnici, stručni saradnici i drugi uposlenici zapošljavaju se preuzimanjem zaposlenika iz drugih škola sa spiska zaposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba za osnovne i srednje škole koji se vodi u Ministarstvu.

(5) Ukoliko u javnoj osnovnoj školi postoji upražnjeno radno mjesto, škola je dužna prvo preuzeti lice sa spiska zaposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba iz stava (4) ovog člana, koje ispunjava sve opće i posebne uvjete za to radno mjesto.

(6) Ukoliko se popunjavanje upražnjenog radnog mjesta u skladu sa stavom (4) ovog člana ne može realizirati, upražnjeno mjesto se oglašava putem internog oglasa za prijem u radni odnos, uz saglasnost Ministarstva, koji se oglašava na stranici Ministarstva.

(7) Pravo prijave na oglas iz stava (6) ovog člana imaju svi uposlenici škola koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa područja Unsko-sanskog kantona koji ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova oglašenog radnog mjesta.

(8) Interni oglas ostaje otvoren najmanje sedam dana od dana objavljivanja.

(9) Interni oglas se provodi na način i po postupku koji je propisan ovim Zakonom za provođenje javnog konkursa.

(10) Ukoliko se upražnjeno radno mjesto u školi ne popuni internim oglasom, radno mjesto se popunjava putem javnog konkursa koji se provodi u skladu s pravilnikom kojeg donosi ministar.

(11) Privatna škola za čijim je radom Skupština iskazala javni interes vrši zapošljavanje u skladu s odredbama stava (4), (5) i (9) ovog

člana.

(12) Uposlenici koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme u osnovnoj školi mogu izvršiti zamjenu radnih mjesta zbog udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja putem sporazuma o zamjeni zaposlenika uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(13) Angažman asistenata u nastavi vrši se bez konkursa uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra, a najduže za jednu školsku godinu u skladu sa podzakonskim aktima koji utvrđuju uvjete za inkluzivne prakse u skladu sa potrebama učenika.

(14) Ministarstvo će pravilnikom bliže propisati proceduru i uvjete iz stava (13) ovog člana.

Član 112

(Uposlenici za čijim je radom prestala potreba)

(1) Pravo na evidentiranje u spisak zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba iz člana 111. stav (4) ovog Zakona imaju uposlenici koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, u okviru svog profila i stručne spreme u javnim osnovnim i srednjim školama i privatnim školama za čijim je radom Skupština iskazala javni interes.

(2) Škola, čiji je osnivač Skupština Kantona, dužna je u skladu sa Pedagoškim standardima, dostaviti Ministarstvu podatke o radnicima škole za čijim radom je djelimično ili u potpunosti prestala potreba na nivou škole. Odgovornost za dostavljanje podataka snosi direktor škole.

(3) Pravilnik kojim se definiraju kriteriji za proglašavanje zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba te uvjete preuzimanja zaposlenika iz jedne škole u drugu donosi ministar uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.

Član 113

(Privremeno angažiranje zaposlenika)

Nastavnik i saradnik u nastavi koji ispunjavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom mogu biti angažirani na određeno vrijeme do okončanja

konkursne procedure, a najduže u trajanju od šest mjeseci bez konkursa:

a) radi osiguranja stručne zastupljenosti nastave i obavljanja drugih neophodnih poslova do okončanja konkursne procedure,

b) radi zamjene odsutnog zaposlenika škole (bolovanje, neplaćeno odsustvo i sl.) do okončanja konkursne procedure,

c) Nastavnik i saradnik u nastavi koji nemaju propisane kvalifikacije, ali imaju odgovarajući stepen stručne spreme mogu biti zaposleni u školi na određeno vrijeme pod uvjetom da nisu mogli biti angažirani nastavnici i stručni saradnici na način kako je to propisano članom 111. stav (2), (4), (5) i (6).

Član 114

(Ljekarski pregled i upućivanje zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti)

(1) Prije početka nastave svi uposlenici škole moraju izvršiti ljekarski pregled za tu školsku godinu. Troškove pregleda snosi škola, a osigurava osnivač.

(2) Osoba koja boluje od zarazne, duševne ili socijalne bolesti (alkoholizam, narkomanija, sociopatsko ponašanje) ne može raditi u školi.

(3) Ako se u toku školske godine ustanovi da je zaposlenik obolio od zarazne, duševne ili socijalne bolesti ili ima ozbiljne psihičke poremećaje koje je utvrdila ovlaštena zdravstvena ustanova, bit će oslobođen obavljanja poslova koji podrazumijevaju rad s djecom do izlječenja.

(4) U slučaju osnovane sumnje da je zaposlenikovo psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, direktor škole može donijeti odluku o upućivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti.

(5) Na odluku iz stava (4) ovog člana zaposlenik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.

(6) Odluka školskog odbora o žalbi iz stava (5) ovog člana je konačna.

(7) Zaposlenik čija je žalba odbačena ili odbijena obavezan je izvršiti ocjenu radne sposobnosti.

(8) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti iz stava (4) ovog člana padaju na teret škole.

(9) Zaposlenik koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog člana čini povredu radne obaveze.

(10) Ako se ocjenom radne sposobnosti utvrdi da zaposlenik nije u mogućnosti uredno izvršavati svoje radne obaveze, škola će mu ponuditi odgovarajuće poslove prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uvjeti.

Član 115

(Raspored radnog vremena)

Pravilima škole utvrđuje se raspored radnog vremena i korištenja dnevnog odmora u toku radnog dana nastavnika i saradnika u nastavi u okviru 40-satne radne sedmice, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

Član 116

(Neposredni odgojno-obrazovni rad)

(1) U okviru 40-satne sedmice, nastavnici u osnovnoj školi mogu imati najviše 25 nastavnih sati neposrednog odgojno-obrazovnog rada koji se ostvaruje u školi, s tim da se norma sati usklađuje s Pedagoškim standardima.

(2) U slučajevima nadoknade nastavnih sati i deficitarnosti, ili pod drugim uvjetima utvrđenim pravilima škole, nastavnik može imati više od 25 sati, ali ne više od 33 nastavnih sati sedmično neposrednog odgojno-obrazovnog rada s učenicima.

Član 117

(Zabrana obavljanja instrukcija)

Nastavnik nema pravo obavljati instrukcije uz naknadu za učenike kojima izvodi nastavu.

Član 118

(Korištenje godišnjeg odmora)

(1) Nastavnici i stručni saradnici koriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta.

(2) Uposlenici centara za razvoj inkluzivnih praksi koriste godišnji odmor u skladu sa odredbama Pravilnika o odgoju i obrazovanju, praćenju i ocjenjivanju djece sa teškoćama u razvoju u Unsko-sanskom kantonu, a radi osiguranja kontinuiranog pružanja usluga centra tokom cijele godine u skladu sa članom 23. ovog Zakona.

(3) Plan korištenja godišnjeg odmora i dužina trajanja godišnjeg odmora utvrđuje se Pravilnikom o radu škole, shodno Zakonu o radu i kolektivnim ugovorom za djelatnost predškolskog odgoja i osnovnog odgoja i obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona te rješenjem direktora škole.

(4) Ukoliko postoje opravdani razlozi, neiskorišteni godišnji odmor može se, u skladu sa zakonom, koristiti u narednoj godini, s tim da korištenje godišnjeg odmora mora započeti u tekućoj godini.

(5) Opravdanim razlozima iz stava (3) ovog člana smatra se:

a) bolovanje,

b) porodiljno odsustvo.

Član 119

(Kontinuirani profesionalni razvoj)

(1) Radi stjecanja novih znanja, usavršavanja i profesionalnog razvoja, nastavnici, stručni saradnici i direktori škola moraju proći programe obuke, usavršavanja i provjere.

(2) Programe iz stava (1) ovoga člana propisuje ministar pravilnikom.

Član 120

(Pripravnici)

(1) Nastavnici i saradnici u nastavi, koji prvi put zasnivaju radni odnos u školi imaju status pripravnika.

(2) Škola je dužna, odmah po njegovom stupanju na posao, pripravniku izdati rješenje o pripravničkom stažu sa rokom polaganja

ispita za samostalan odgojno-obrazovni rad, odnosno stručnog ispita i imenovati mentora.

(3) Stručni ispit se polaže pred stručnom komisijom koju imenuje ministar.

(4) Program polaganja stručnog ispita, trajanje pripravničkog staža iz stava (2), sastav komisije, način polaganja i sva ostala pitanja vezana za stručni ispit reguliraju se pravilnikom koji donosi ministar.

(5) Pripravnik je ravnopravan pri prijemu u radni odnos sa kandidatima koji imaju položen stručni ispit.

Član 121

(Praćenje i ocjenjivanje rada)

(1) Rad nastavnika i stručnih saradnika se prati i ocjenjuje.

(2) Nastavnik i stručni saradnik koji na osnovi izvještaja o praćenju i ocjenjivanju, dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu ne može više raditi kao nastavnik u školi.

(3) Odluku u skladu sa stavom (2) ovoga člana donosi školski odbor, na osnovi preporuke direktora.

(4) Rad nastavnika i saradnika u nastavi ocjenjuje se i vrednuje tokom svake godine, na osnovu pravilnika koji donosi ministar nakon usaglašavanja sa sindikatom.

Član 122

(Odgovornost nosilaca rukovodnih pozicija u tijelima škole i nastavnog, stručnog i drugog osoblja)

(1) Nosioci rukovodnih pozicija u tijelima osnovne škole te nastavno, stručno i drugo osoblje imaju naglašenu društvenu odgovornost.

(2) Općim aktom osnovne škole preciznije se regulira postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti lica iz stava (1) ovog člana, teže i lakše povrede obaveza, organi vođenja postupka, odgovornosti istih, kao i izricanje mjera.

(3) Postupak disciplinske odgovornosti protiv lica iz stava (1) ovog člana pokreće se za teže i lakše povrede obaveza utvrđene općim aktom osnovne škole.

(4) Postupak disciplinske odgovornosti ne može se pokrenuti nakon:

a) isteka šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca,

b) isteka godine dana od dana kad je povreda učinjena.

(5) U slučaju kada je protiv lica iz stava (1) ovog člana potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna donijeti odluku o suspenziji tih lica iz nastavnog procesa do okončanja krivičnog postupka.

(6) Za vrijeme preventivne suspenzije, licima iz stava (5) pripada naknada plaće u iznosu od 80 % plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio preventivnoj suspenziji.

(7) Licima iz stava (5) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (5) ovog člana škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa i u pismenoj formi obavijestiti Ministarstvo.

(8) Škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu rukovodnog, nastavnog, stručnog i drugog osoblja koji je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, a za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni.

POGLAVLJE XI. NADZOR

Član 123

(Vrste nadzora)

Nadzor u smislu ovog Zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada osnovnih škola, inspekcijski nadzor i stručni nadzor.

Član 124

(Nadzor nad zakonitošću rada)

(1) Ministarstvo vršeći nadzor nad zakonitošću rada osnovnih škola:

a) pokreće postupak za ocjenu zakonitosti rada i općih akata osnovnih škola,

b) donosi odluku o zabrani rada osnovne škole ako ne ispunjava uvjete za rad utvrđene zakonom, Pedagoškim standardima i normativima i drugim provedbenim aktima ili ne ostvaruje zakonom utvrđene ciljeve i zadatke,

c) nalaže izvršenje zakonom utvrđenih obaveza,

d) pokreće inicijativu za izmjenu zakona, podzakonskih, provedbenih i drugih akata,

e) poduzima druge mjere za koje je ovlašteno zakonom.

(2) Ministarstvo je obavezno donijeti akt o poništenju, odnosno obustaviti od izvršenja odluke tijela osnovne škole u roku od 60 dana od dana saznanja za tu odluku, ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima.

(3) Nakon donošenja odgovarajućeg akta iz stava (2) ovog člana, daljnji postupak se provodi u skladu sa zakonom.

(4) Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i drugih propisa relevantnih za oblast osnovnog obrazovanja vrši Ministarstvo.

Član 125

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona, podzakonskih i općih akata iz oblasti osnovnog obrazovanja i s tim u vezi poduzimanje odgovarajućih mjera vrše inspektori za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u skladu sa Zakonom o inspekcijama Unsko-sanskog kantona.

(2) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:

a) zakonitost i uslove rada u osnovnim školama,

b) zakonitost, rad i postupanje osnovne škole u pogledu primjene i provođenja ovog Zakona, svih drugih pravilnika, propisa, općih akata i drugih akata koje donosi ministar i Vlada,

c) primjenu standarda koje određuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje,

d) primjenu Pedagoških standarda za osnovno obrazovanje,

e) primjenu Kriterija za finansiranje osnovnih škola,

f) kontrolu stručne zastupljenosti nastave odgovarajućim profilom i stručnom spremom nastavnog kadra, utvrđenih ovim Zakonom i nastavnim planom i programom,

g) rad stručnih organa škole,

h) upotrebu i ostvarivanje odobrenih nastavnih planova i programa /kurikuluma, udžbenika i drugih nastavnih sredstava,

i) upis učenika u školu,

j) izricanje odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima,

k) primjenu zakonskih i drugih odredaba koje se odnose na statusna pitanja učenika,

l) vođenje relevantne dokumentacije i evidencije o školi i uposlenicima, vođenje evidencije o prisustvu uposlenika na poslu te uredno vođenje i ažuriranje personalnog dosjea uposlenika,

m) kontrolu javnih isprava, općih i pojedinačnih akata škole i drugih akata koja se odnose na rad organa koje kontrolira,

n) upisa u sudski registar,

o) pravo i obavezu inspektora na izricanje mjera i utvrđivanje rokova za njihovo izvršenje u skladu sa zakonom,

p) podnošenje prijave nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili prekršaj odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,

q) utvrđivanje potrebe za zaposlenikom, objavu oglasa, odnosno konkursa, izbor kandidata, zasnivanje radnoga odnosa, raspored na poslove za koje je zasnovan radni odnos te zaduživanje radnim obavezama u skladu s ugovorom o radu,

r) utvrđivanje prestanka potrebe za radom zaposlenika, osiguranje njegovih prava, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnog odnosa,

s) ostvarivanje prava, obaveze i odgovornosti iz radnoga odnosa u skladu sa zakonom, drugim propisom i općim aktom nadzirane ustanove,

t) da li je procedura izbora direktora provedena na propisan način i u propisanom postupku te ispunjava li direktor svoje dužnosti i

obaveze,

u) da li je školski odbor ili drugo kolegijalno tijelo koje upravlja nadziranom ustanovom postupao u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima,

v) da li je sastav, način imenovanja, odnosno izbora i trajanje mandata članova školskog odbora ili drugoga kolegijalnog tijela koje upravlja nadziranom ustanovom u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima,

w) da li je osnivanje i sastav stručnih i drugih tijela nadzirane ustanove u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju, pravilima i općim aktom,

x) da li je nastavničko vijeće, odjeljensko vijeće, stručni aktivi i druga stručna tijela nadzirane ustanove postupalo u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima.

Član 126

(Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć)

(1) Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć obuhvata aktivnosti u vezi sa organizacijom i izvođenjem nastave, nadzor nad radom nastavnika, stručnih i drugih saradnika i direktora u školi radi unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.

(2) Stručni nadzor obavljaju stručni savjetnici Pedagoškog zavoda koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva u nastavi.

(3) Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:

a) mjerenje postignutih rezultata (utvrđivanje ishoda učenja),

b) ostvarivanje nastavnog plana i programa,

c) ostvarivanje ciljeva odgoja i obrazovanja,

d) utvrđivanje rezultata rada nastavnika i saradnika,

e) utvrđivanje rada učenika i njihovih zajednica,

f) praćenje rada direktora i stručnih saradnika,

g) praćenje i organiziranje edukacija nastavnika,

h) instruktivni i savjetodavni rad sa nastavnicima, stručnim i drugim saradnicima i direktorom u vezi sa obavljanjem dužnosti i pomaganje u provedbi odgojno-obrazovnih aktivnosti (održavanje ogledno-uglednih sati, seminara i sl.),

i) pružanje stručne pomoći u planiranju i organizaciji obrazovnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika,

j) praćenje primjene nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika i metoda obrazovnog rada i s tim u vezi njihovo usavršavanje, u skladu sa tehnološkim razvojem i potrebama tržišta rada,

k) prisustvovanje izvođenju nastave, ispita i drugih oblika odgojno - obrazovnog rada,

l) vrednovanje kvaliteta rada osnovne škole, učestvovanje u pripremi, izvođenju i ocjenjivanju novih oblika i metoda rada,

m) provjeru učeničkih postignuća u skladu sa standardima znanja koje propisuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje,

n) praćenje stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika (prisustvovanje ogledno-uglednim satima, seminarima i sl.),

o) praćenje i ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih saradnika u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika i direktora škole,

p) predlaganje Ministarstvu poduzimanja neophodnih mjera za otklanjanje nepravilnosti, nedostataka te za unapređivanje odgojno-obrazovnog i stručnog rada,

q) rješavanje svih drugih pitanja unapređenja odgojno-obrazovnog rada.

(4) Na prijedlog JU Pedagoški zavod, ministar donosi Pravilnik o stručnom nadzoru, vrednovanju i stručnoj pomoći.

Član 127

(Izvještaji o nadzoru)

(1) Akti koje u obavljanju inspekcijskog nadzora donosi inspektor dostavljaju se licima i organima propisanim Zakonom o inspekcijama Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 3/21).

(2) Izvještaj o obavljenom stručnom nadzoru i poduzetim mjerama iz člana 126. ovog Zakona dostavlja se direktoru škole i ministru.

Član 128

(Obaveza škole pri vršenju nadzora)

Škola je obavezna u svim segmentima omogućiti nesmetano obavljanje nadzora nad zakonitošću rada, inspekcijskog nadzora, stručnog i budžetskog nadzora.

Član 129

(Obaveze Pedagoškog zavoda)

Stručno-pedagoški nadzor osnovne škole se vrši najmanje jednom u toku godine, a u skladu s Pravilnikom iz člana 126. stav (4) ovog Zakona.

POGLAVLJE XII. DOKUMENTACIJA, EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Član 130

(Dokumentacija i evidencija)

(1) Škola vodi dokumentaciju i evidenciju o odgojno-obrazovnom radu škole u pisanom i digitalnom obliku, i to:

a) matičnu knjigu,

b) registar uz matičnu knjigu,

c) razrednu knjigu s imenikom učenika, pregledom rada i dnevnikom rada,

d) ljetopis,

e) evidenciju o odgojno-obrazovnom radu,

f) evidenciju o ispitima,

g) evidenciju o uspjehu učenika na kraju školske godine,

h) evidenciju o izdanim svjedodžbama,

i) evidenciju o podjeli predmeta na nastavnike.

(2) Škola trajno čuva matičnu knjigu, registar i ljetopis.

(3) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije škole u pisanom i digitalnom obliku donosi ministar.

Član 131

(Javne isprave)

(1) Na osnovi dokumentacije i evidencije škola izdaje javne isprave.

(2) Javne isprave u smislu ovog Zakona su:

a) izvještaj,

b) đačka knjižica,

c) ispisnica,

d) prevodnica,

e) uvjerenje,

f) svjedodžba.

(3) Obrazac javne isprave propisuje ministar.

(4) Vjerodostojnost javne isprave škola ovjerava pečatom.

(5) Direktor škole određuje službenu osobu koja je odgovorna za upotrebu pečata u skladu sa Zakonom o pečatima.

Član 132

(Izdavanje duplikata)

Škola na osnovu podataka iz matične knjige izdaje duplikat javne isprave na propisanom obrascu poslije proglašenja javne isprave nevažećom u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

POGLAVLJE XIII. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM

Član 133

(Definicija)

(1) Organ upravljanja u osnovnoj školi je školski odbor.

(2) Organ rukovođenja u osnovnoj školi je direktor.

Član 134

(Nadležnost školskog odbora)

(1) Školski odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike škole, generalno rukovođenje radom škole i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.

(2) Nadležnosti školskog odbora su:

a) donošenje pravila osnovne škole,

b) donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu godinu,

c) donošenje razvojnog plana,

d) donošenje finansijskog plana i usvajanje godišnjeg obračuna,

e) donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata u skladu sa relevantnim propisima,

f) donošenje programa rada i izvještaja o radu koji podnosi osnivaču,

g) imenovanje i razrješenje direktora,

h) imenovanje komisije za izbor nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i drugih zaposlenika,

i) imenovanje komisije za utvrđivanje tehnološkog viška,

j) imenovanje komisije za provođenje javnih nabavki,

k) korištenje sredstava preko iznosa određenog relevantnim propisima,

l) rješavanje po žalbama i prigovorima zaposlenika na rješenje o ocjeni rada i drugim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa,

m) rješavanje po žalbi učenika, odnosno roditelja ili staratelja učenika,

n) rješavanje po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole,

o) usmjeravanje, kontroliranja i ocjenjivanje rada direktora,

p) razmatra prijedloge odluka, preporuke i prijedloge koje se upute školskom odboru i preduzimanje odgovarajućih mjera,

q) rješavanje svih pitanja odnosa s osnivačem,

r) drugi poslovi u skladu sa relevantnim propisima i pravilima škole.

(3) U nadležnost predsjednika školskog odbora spada potpisivanje ugovora o radu s direktorom škole.

Član 135

(Sastav i imenovanje školskog odbora)

(1) Školski odbor javne osnovne škole broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Vlada, jedan predstavnik lokalne zajednice kojeg predlaže načelnik /gradonačelnik, jedan predstavnik roditelja i dva predstavnika zaposlenika škole.

(2) Broj članova školskog odbora privatne osnovne škole utvrđuje se aktom o osnivanju osnovne škole, a u njegovom sastavu je obavezan predstavnik kojeg imenuje Vlada.

(3) Predstavnik osnivača i lokalne zajednice iz stava (1) i (2) ovog člana mora imati najmanje visoku stručnu spremu - prvi ciklus studija ili ekvivalent.

(4) Školski odbor po svom sastavu treba odražavati etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

(5) Predsjednika i članove školskog odbora javne osnovne škole imenuje i razrješava Vlada, a predsjednika i članove školskog odbora privatne osnovne škole imenuje i razrješava osnivač.

(6) Imenovanje članova školskog odbora iz reda zaposlenika škole i roditelja vrši se u skladu sa obavezujućim prijedlozima koje daju navedene predstavničke grupe.

(7) Procedure predlaganja i izbora članova školskog odbora iz reda zaposlenika i roditelja bliže se određuju pravilima škole.

(8) U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i licu koje boluje od duševne bolesti.

(9) U slučaju kada je protiv lica koje je član školskog odbora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti o tome osnivača radi donošenja odluke o suspenziji tog lica do okončanja krivičnog postupka.

(10) O licima iz stava (9) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (9) ovog člana, škola je obavezna obavijestiti osnivača, radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.

Član 136

(Rad školskog odbora)

(1) Način rada školskog odbora regulira se pravilnikom o radu školskog odbora.

(2) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.

(3) Školski odbor bira se na period od četiri godine sa mogućnošću jednog reizbora.

(4) Procedure za imenovanje članova školskog odbora počinju najkasnije pet mjeseci prije isteka mandata školskog odbora.

(5) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva direktor ili bilo koji član novoimenovanog školskog odbora škole najkasnije u roku od sedam dana od dana dostavljanja rješenja Vlade o imenovanju školskog odbora.

(6) Poziv i dnevni red sjednica se oglašava na oglasnoj ploči škole najmanje tri dana prije održavanja iste.

(7) Poziv na sjednice školskog odbora se dostavlja i sindikalnom povjereniku škole.

(8) Ministar donosi Pravilnik o radu školskih odbora.

Član 137

(Razrješenje članova školskog odbora)

(1) Status člana školskog odbora prestaje istekom mandata.

(2) Mandat člana školskog odbora iz reda roditelja i zaposlenika prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana prestanka statusa redovnog učenika čiji je on roditelj, odnosno prestanka statusa zaposlenika u datoj školi.

(3) Odmah nakon nastupanja okolnosti iz stava (2) ovog člana škola je obavezna provesti proceduru popune te pozicije i o tome obavijestiti Ministarstvo, a ako je istekao mandat predsjedniku, Vlada će popuniti tu poziciju. Vlada je dužna popuniti poziciju iz reda osnivača.

(4) Vlada će razriješiti članove školskog odbora, odnosno školski odbor i prije isteka mandata u slučajevima:

a) kada se utvrdi da član ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i pravilima škole,

b) kada se utvrdi da školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i pravilima škole i ne postupi po nalogu nadležnih organa,

c) u slučajevima iz st. (8), (9) i (10) člana 135. ovog Zakona,

d) u slučajevima utvrđenim Pravilnikom iz stava (8) člana 136. ovog Zakona,

e) inicijativu za smjenu članovaškolskog odbora mogu podnijeti tijela koja su ih predlagala - Vijeće roditelja i Nastavničko vijeće,

f) u drugim slučajevima predviđenim pravilima škole.

(5) U izuzetnim slučajevima Vlada može imenovati privremeni školski odbor na period od 90 dana.

(6) Članovi školskog odbora koji su razriješeni u slučajevima utvrđenim u stavu (4) ovog člana ne mogu biti imenovani u školske odbore osnovnih škola Kantona. Evidenciju ovih lica vodi Ministarstvo.

Član 138

(Izbor direktora)

(1) Za direktora osnovne škole može biti imenovano lice koje, pored općih uvjeta, u pogledu stručne spreme ima VI ili VII stepen stručne spreme, viša školska sprema odnosno I, II ili III ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent, ispunjava uvjete za nastavnika ili stručnog saradnika osnovne škole i ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u nastavi ili na pedagoško-psihološkim poslovima ili drugim poslovima stručnog saradnika, da se ističe svojim radom, sposobnostima organizacije odgojno-obrazovnog rada o čemu posjeduje mjerljive pokazatelje.

(2) Direktora javne osnovne škole imenuje i razrješava školski odbor, uz saglasnost ministra i provedene procedure utvrđene pravilnikom kojeg donosi ministar.

(3) Imenovanje direktora se vrši na osnovu javnog konkursa.

(4) Direktora privatne osnovne škole imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.

(5) Direktor osnovne škole se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora, uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.

(6) Zaposleniku osnovne škole koji se imenuje za direktora škole sa područja Kantona, miruju prava i obaveze iz radnog odnosa, koje podrazumijevaju prethodno radno mjesto. Nakon isteka mandata zaposlenik se vraća na radno mjesto na kojem je bio raspoređen prije imenovanja na poziciju direktora.

(7) Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja.

(8) Na prava i obaveze zaposlenika iz stava (5) ovog člana primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim Zakonom.

(9) Ukoliko direktor škole nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će odmah iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole, na prijedlog članova školskog

odbora iz reda uposlenika, imenovati vršioca dužnosti direktora uz saglasnost ministra, na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja i raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora.

(10) Ukoliko školski odbor ne imenuje vršioca dužnosti direktora iz stava (9) ovog člana u roku od osam dana od dana razriješenja, ministar će imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda uposlenika.

(11) Vršilac dužnosti direktora mora ispunjavati sve uvjete propisane u stavu (1) ovog člana i ima sva prava i obaveze direktora škole.

(12) Dužnost direktora i vršioca dužnosti direktora ne može vršiti lice:

a) za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je alkoholičar, odnosno ovisnik o narkoticima,

b) koje boluje od duševne bolesti,

c) protiv kojeg je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više.

Član 139

(Postupak imenovanja direktora)

(1) Školski odbor donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor direktora najmanje tri mjeseca prije isteka mandata direktora.

(2) Školski odbor raspisuje konkurs za izbor direktora u dnevnim novinama koje izlaze na području Bosne i Hercegovine na način i postupak u skladu sa pravilnikom iz člana 138. ovog Zakona.

(3) Školski odbor je dužan razmotriti prijave i predložiti ministru jednog od prijavljenih kandidata koji ispunjava uvjete konkursa za imenovanje direktora te zatražiti saglasnost ministra.

(4) Obaveza školskog odbora je da uz zahtjev za davanje saglasnosti, ministru dostavi listu kandidata koji ispunjavaju uvjete konkursa sa kompletnom dokumentacijom, u roku od deset dana od dana donošenja prijedloga.

(5) Nakon dobijanja saglasnosti od ministra za jednog od kandidata koji ispunjava uvjete konkursa, školski odbor donosi odluku o izboru direktora.

(6) Odluka školskog odbora je konačna.

(7) Ukoliko ministar u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za davanje saglasnosti ne odluči o podnesenom zahtjevu, smatrat će se da je dao saglasnost za predloženog kandidata.

(8) Ako ministar donese akt o odbijanju davanja saglasnosti za bilo kojeg od kandidata sa dostavljene liste, školski odbor donosi odluku o raspisivanju novog konkursa i uz prethodnu saglasnost ministra imenuje vršioca dužnosti direktora.

(9) Ukoliko direktor prije isteka mandata ispuni uvjete za penzionisanje, dužan je najmanje tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa zbog penzionisanja pokrenuti proceduru raspisivanja konkursa za izbor i imenovanje novog direktora.

(10) Mandat direktora počinje od dana stupanja na dužnost.

Član 140

(Odluka školskog odbora javne ustanove)

(1) Školski odbor donosi odluku o imenovanju direktora, ako su na sjednici prisutna najmanje tri člana.

(2) Školski odbor donosi odluku o imenovanju direktora većinom glasova od ukupnog broja članova školskog odbora.

(3) Član školskog odbora koji se prijavio na konkurs za izbor direktora ne može učestvovati u raspravi i glasanju o izboru direktora.

(4) Ako član školskog odbora bude izabran za direktora škole, danom stupanja na dužnost prestaje mu mandat u školskom odboru.

(5) Član školskog odbora koji je u rodbinskoj vezi do drugog koljena sa bilo kojim licem koje ispunjava uvjete konkursa ne učestvuje u odlučivanju o izboru direktora škole.

(6) Školski odbor će pismenim putem obavijestiti sve učesnike konkursa o odluci o imenovanju direktora, u roku od osam dana od

dana donošenja odluke.

(7) Odluku o izboru i imenovanju direktora škole potpisuje predsjednik školskog odbora.

(8) Školski odbor je dužan u roku od osam dana od dana imenovanja direktora odluku o imenovanju dostaviti Ministarstvu.

(9) Učesnik konkursa koji je nezadovoljan odlukom o izboru direktora škole ima pravo pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 141

(Odluka školskog odbora privatne škole)

(1) Direktora privatne osnovne škole imenuje školski odbor privatne škole uz saglasnost osnivača.

(2) Lice koje se imenuje za direktora privatne osnovne škole mora ispunjavati uvjete iz člana 138. stav (1) ovog Zakona.

Član 142

(Poslovi direktora)

(1) Direktor osnovne škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(2) Direktor osnovne škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim Zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

a) predlaže razvojni plan i godišnji program obrazovno-odgojnog rada škole nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje,

b) predlaže finansijski plan škole,

c) raspoređuje zaposlenike na poslove za koje je zasnovan radni odnos i sa njima zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenja o prestanku ugovora o radu ili premještaju na drugo radno mjesto,

d) utvrđuje raspored zaposlenika škole na određene poslove, u skladu sa općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi,

e) utvrđuje raspored radnog vremena zaposlenika,

f) utvrđuje raspored sati,

g) drži ogledno - ugledni sat jedanput u školskoj godini,

h) podnosi izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada školskom odboru, ministru, Pedagoškom zavodu i gradu/općini, na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine,

i) rješava po žalbama i prigovorima na rad zaposlenika,

j) odgovoran je za izvršenje naloga Ministarstva, inspektora i stručnog savjetnika Pedagoškog zavoda u slučaju nedoličnog ponašanja zaposlenika i njegovog negativnog uticaja na učenike i druge zaposlenike,

k) izvršava odluke školskog odbora i nastavničkog vijeća,

l) podnosi finansijski izvještaj školskom odboru i osnivaču,

m) planira, organizira i odgovara za ostvarivanje nastavnog plana i programa,

n) organizira i brine se o osiguranju kvaliteta i unapređivanju odgojno-obrazovnog rada,

o) organizira pedagoško-instruktivni uvid i nadzor i poduzima mjere za unapređivanje i usavršavanje rada zaposlenika,

p) saziva i rukovodi sjednicama nastavničkog vijeća, usmjerava i usklađuje rad stručnih organa u školi,

q) organizira provođenje ispita, upisa i ocjenjivanja učenika u školi u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima,

r) odgovoran je za izdavanje svjedodžbi, diploma i drugih dokumenata, kao i za uredno vođenje i čuvanje razrednih i matičnih knjiga, ljetopisa škole i drugih dokumenata škole,

s) surađuje sa vladinim, nevladinim i drugim organizacijama uz saglasnost Ministarstva,

t) donosi i utvrđuje Odluku o priznatom broju izvršioca u skladu sa Kriterijima za finansiranje osnovnih škola koje donosi Vlada.

Član 143

(Prestanak dužnosti direktora)

(1) Dužnost direktora prestaje:

a) istekom mandata,

b) na lični zahtjev - ostavkom,

c) stjecanjem uvjeta za prestanak radnog odnosa,

d) razrješenjem,

e) ako je ocijenjen ocjenom ne zadovoljava, u skladu sa propisima o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja, nastavnika, stručnih saradnika i direktora u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika.

(2) Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi školski odbor.

(3) Inicijativu za razrješenje direktora škole mogu pokrenuti:

a) ministar,

b) školski odbor,

c) sindikalna organizacija škole,

d) vijeće roditelja i škole,

e) inspektor za osnovno obrazovanje,

f) Pedagoški zavod.

(4) Inicijativa za razrješenje direktora dostavlja se školskom odboru.

(5) Školski odbor je dužan u roku od osam dana od dana dostavljanja inicijative iz stava (3) i (4) ovog člana razmotriti inicijativu za razrješenje direktora, utvrditi navode iz inicijative, odnosno da li su ispunjeni uvjeti predviđeni za razrješenje propisani ovim Zakonom. Nakon utvrđivanja ispunjenosti uvjeta Školski odbor donosi konačnu odluku uz saglasnost ministra i o njoj obavještava pokretača inicijative.

st. (6) - (8) *(brisani)*

Član 144

(Razrješenje direktora)

(1) Školski odbor je obavezan razriješiti direktora prije isteka mandata ako:

a) se utvrdi da ne izvršava obaveze iz ovog Zakona,

b) se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od duševne bolesti,

c) je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela za koja se, prema odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više,

d) se utvrdi da je škola, odnosno direktor odgovoran za teži prekršaj iz ovog Zakona ili privredni prijestup,

e) se utvrdi da škola ne ostvaruje utvrđeni nastavni plan i program/kurikulum ili ga ostvaruje sa utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima,

f) direktor ne postupi po nalogu, odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno nedostataka ili ako direktor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili nadležne inspekcije,

g) nadležni organ utvrdi da nesavjesno i nestručno obavlja poslove direktora,

h) predlaganjem nezakonitih odluka, ili radom suprotno pravilniku, onemogućuje rad školskog odbora i zaposlenih,

i) dostavi Ministarstvu netačne podatke o broju odjeljenja, učenika, sati i zaposlenih,

j) fizički kažnjava ili vrijeđa ličnost učenika, roditelja i zaposlenika,

k) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uvjete ili se utvrdi da je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni,

l) u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

(2) Ako školski odbor ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana, ministar će na osnovu inicijative i utvrđivanja uvjeta iz stava (1) ovog člana naložiti školskom odboru da provede postupak razrješenja direktora u roku od 8 dana.

(3) Ako školski odbor ne postupi u skladu sa stavom (2) ovog člana, ministar će razriješiti direktora i imenovati vršioca dužnosti direktora, najduže na period od šest mjeseci.

(4) Vlada će, na prijedlog ministra, razriješiti školski odbor koji nije postupio u skladu sa stavom (2) ovog člana te u skladu sa zakonom imenovati članove privremenog školskog odbora.

Član 145

(Raspoređivanje direktora kojem je istekao mandat)

(1) Direktor škole kojem je prestala dužnost zbog isteka mandata raspoređuje se na radno mjesto sa kojeg je postavljen na dužnost direktora u istoj ili drugoj školi.

(2) Ako nema slobodnog radnog mjesta, jer je u vrijeme vršenja mandata direktora na njegovo prethodno radno mjesto primljen drugi zaposlenik ili je radno mjesto ukinuto, lice iz stava (1) ovog člana raspoređuje se na mjesto koje odgovara njegovom nivou obrazovanja i stručnom zvanju u određenoj oblasti u istoj ili drugoj školi.

Član 146

(Zamjena direktora za vrijeme odsustva)

Ako je direktor opravdano odsutan uz pretpostavku da će odsustvo duže trajati, direktor ovlašćuje lice iz reda zaposlenih, u skladu sa uvjetima predviđenom članom 138. stav (1) ovog Zakona, koji će ga mijenjati do njegovog povratka na dužnost, a najduže do šest mjeseci.

Član 147

(Suspenzija direktora)

(1) U slučaju kada je protiv direktora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna donijeti odluku o suspenziji do okončanja krivičnog postupka.

(2) U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemarnosti, školski odbor je obavezan po hitnom postupku

suspendirati direktora škole, do konačnog rješenja u skladu sa zakonom. Suspendirani direktor ostvaruje prava u skladu sa Kolektivnim ugovorom za djelatnost osnovnog obrazovanja.

Član 148

(Sekretar škole)

(1) Osnovna škola ima sekretara škole, koji obavlja upravne, administrativne, normativno-pravne i druge pravne i organizacijske poslove, a čiji su profil i stručna sprema propisani Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Sekretar škole je obavezan polagati stručni ispit.

(3) Pravilnik o stručnom ispitu iz stava (2) ovog člana donosi ministar.

POGLAVLJE XIV. STRUČNI ORGANI ŠKOLE

Član 149

(Sastav stručnih organa)

U osnovnoj školi formiraju se stručni organi:

a) nastavničko vijeće, koje čine svi nastavnici i stručni saradnici koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika,

b) odjeljensko vijeće, kojeg čine svi nastavnici koji izvode nastavu u datom odjeljenju,

c) stručni aktiv nastavnika određenih nastavnih oblasti.

Član 150

(Nadležnost nastavničkog vijeća)

(1) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:

a) na prijedlog direktora utvrđuje konačan prijedlog godišnjeg programa rada škole,

b) prati realiziranje nastavnog plana i programa i poduzima mjere za njegovo izvršenje,

c) na prijedlog direktora utvrđuje podjelu predmeta na nastavnike, razredništvo i voditelje sekcija,

d) na prijedlog odjeljenskog vijeća utvrđuje potrebu uvođenja posebnih oblika nastave (dopunska, instruktivna, konsultativna, dodatna i sl.),

e) analizira izvještaje odjeljenskih vijeća o uspjehu učenika i radu odjeljenskih vijeća i donosi odgovarajuće odluke i mjere,

f) odlučuje o žalbama i prigovorima na zaključne ocjene iz člana 89. ovog Zakona,

g) na prijedlog direktora utvrđuje sastav komisija za polaganje ispita i raspored polaganja ispita koji se u skladu sa ovim Zakonom obavljaju u školi,

h) utvrđuje obavezu polaganja razrednih ispita koji se u skladu sa ovim Zakonom obavljaju u školi,

i) razmatra izvještaje o polaganju ispita i s tim u vezi donosi odgovarajuće odluke,

j) donosi odluke o organizaciji obrazovno-odgojnog rada u školi i poduzima mjere za unapređivanje tog rada,

k) utvrđuje prijedlog i razmatra izvještaje o realizaciji programa stručnog usavršavanja zaposlenika,

l) utvrđuje program rada stručnih organa i komisija,

m) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom i inspekcijskom nadzoru,

n) odlučuje o zahtjevima učenika,

o) razmatra prijedlog direktora i odjeljenskog vijeća u vezi sa izricanjem pohvala, pedagoških mjera i donosi odgovarajuće odluke,

p) utvrđuje prijedlog posebnih programa za nadarene učenike,

q) proglašava učenika generacije,

r) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature,

s) obavlja i druge poslove predviđene zakonom, pravilima škole i drugim relevantnim propisima.

(2) Sjednicama nastavničkog vijeća predsjedava direktor škole.

Član 151

(Nadležnosti odjeljenskog vijeća)

(1) Odjeljensko vijeće obavlja sljedeće poslove:

a) kontinuirano prati rad i napredovanje učenika u odjeljenju,

b) prati realizaciju nastavnog plana i programa,

c) prati razvoj učenika i predlaže izbor programa za nadarene učenike i izbor programa i oblika nastave za učenike koji imaju poteškoće u savladavanju nastavnog gradiva,

d) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mjere za unapređivanje njihovog i ukupnog obrazovno-odgojnog rada,

e) ujednačava kriterije i pristup nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,

f) predlaže, odnosno izriče pedagoške mjere,

g) donosi mišljenje o prigovoru iz člana 89. ovog Zakona i dostavlja ga nastavničkom vijeću na odlučivanje,

h) na osnovu zaključnih ocjena utvrđuje opći uspjeh učenika,

i) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole i drugim relevantnim propisima.

(2) Sjednicama odjeljenskog vijeća predsjedava razrednik.

Član 152

(Stručni aktivi)

(1) U osnovnoj školi formiraju se stručni aktivi koje čine nastavnici određenih nastavnih oblasti.

(2) Sjednicama stručnog aktiva predsjedava predsjednik stručnog aktiva.

(3) Predsjednika stručnog aktiva bira stručni aktiv na period od jedne godine.

(4) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:

a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređivanje,

b) predlaže inovacije i izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim i naučnim razvojem i dostignućima u toj oblasti,

c) ujednačava kriterije i pristup u radu nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,

d) daje prijedlog direktoru u vezi s podjelom predmeta na nastavnike,

e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika,

f) učestvuje u radu općinskog i kantonalnog stručnog aktiva osnovnih škola iz iste nastavne oblasti,

g) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature za potrebe škole,

h) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole i drugim relevantnim propisima.

(5) Pored stručnih aktiva iz stava (1) ovog člana u školi po istim principima se formira i u okviru propisanih poslova radi pedagoško-psihološko-socijalna služba.

Član 153

(Poslovnik o radu)

Bliže odredbe o radu stručnih organa osnovne škole utvrđuju se poslovnikom o radu stručnih organa koji donosi nastavničko vijeće.

POGLAVLJE XV. ORGANIZIRANJE UČENIKA l RODITELJA

Član 154

(Vijeće učenika)

(1) Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju vijeće učenika, čija je funkcija da:

a) promovira interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se nalazi škola,

b) predstavlja stavove učenika školskom odboru škole,

c) potiče angažman učenika u radu škole,

d) učestvuje u predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi s odvijanjem nastavnog procesa, organiziranjem vannastavnih aktivnosti, organiziranjem izleta i ekskurzija, prevencijom maloljetničke delinkvencije.

(2) Vijeće učenika ima po tri člana iz svakog razreda i bira se na početku školske godine.

(3) Način i procedura osnivanja vijeća učenika utvrđuje se pravilima škole.

(4) Vijeće učenika bira predsjednika, zamjenika predsjednika i sekretara većinom glasova članova vijeća.

(5) Predsjednik vijeća učenika ili član kojeg on odredi može prisustvovati sjednicama stručnih organa i organa upravljanja na kojima se raspravlja o pitanjima značajnim za učenike, bez prava na odlučivanje.

(6) Način rada vijeća učenika regulira se poslovnikom koji donosi vijeće učenika uz saglasnost direktora, koji je obavezan učenicima pružiti stručnu pomoć pri formiranju vijeća učenika.

Član 155

(Vijeće roditelja - škole)

(1) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu, pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja - škole, čije članove iz reda roditelja biraju roditelji učenika, a iz reda nastavnika nastavničko vijeće škole.

(2) Način i procedura osnivanja vijeća roditelja - škole utvrđuje se pravilima škole.

(3) Vijeće roditelja - škole:

a) promovira interese škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,

b) bira predstavnika roditelja u školski odbor,

c) predstavlja stavove roditelja u školskom odboru,

d) potiče angažman roditelja u radu škole,

e) informira školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom,

f) učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i unapređuje obrazovni rad u školi,

g) učestvuje u povezivanju škole s ostalim institucijama u nastavnim i vannastavnim aktivnostima,

h) učestvuje u unapređenju uvjeta rada u školi.

(4) Vijeće roditelja u osnovnoj školi ima 21 član:

a) iz reda roditelja - po dva iz svakog razreda i

b) tri člana iz reda nastavnika.

(5) Način rada vijeća roditelja - škole regulira se poslovnikom koji donosi vijeće roditelja i škole uz saglasnost direktora.

(6) Predsjednik vijeća roditelja - škole ili član kojeg on odredi može prisustvovati sjednicama stručnih organa na kojima se raspravlja o pitanjima značajnim za učenike i roditelje, bez prava na odlučivanje.

(7) Predsjednici vijeća roditelja škola sa područja Kantona mogu formirati kantonalno vijeće roditelja. Način i proceduru osnivanja/ formiranja i rada kantonalnog vijeća roditelja propisat će Ministarstvo posebnim pravilnikom.

POGLAVLJE XVI. SINDIKAT ŠKOLE

Član 156

(Organiziranje sindikata u osnovnoj školi)

(1) U osnovnoj školi se može organizirati sindikat.

(2) Osnovna škola je dužna omogućiti rad i djelovanje sindikata u skladu sa propisima kojima se reguliraju radni odnosi.

(3) Odnosi između sindikata škole i poslodavca, reguliraju se zakonom, Kolektivnim ugovorom, pravilima škole i drugim propisima relevantnim za ovu oblast.

(4) Jedna od obaveza sindikalnog povjerenika je da prisustvuje sjednicama školskog odbora.

POGLAVLJE XVII. POTREBE I INTERES KANTONA

Član 157

(Potrebe i interes Kantona)

Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju u smislu ovog Zakona su:

a) utvrđivanje politike osnovnog obrazovanja,

b) osiguravanje svakom djetetu jednakog prava pristupa i jednake mogućnosti sudjelovanja u odgovarajućem osnovnom odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi,

c) osnovni odgoj i obrazovanje školskih obveznika u redovnim osnovnim školama,

d) osnovni odgoj i obrazovanje školskih obveznika u osnovnim školama i centrima za djecu s teškoćama u razvoju (CRIP),

e) osnovni odgoj i obrazovanje školskih obveznika u redovnim osnovnim školama i odjeljenjima za učenike čije je mjesto prebivališta u brdsko-planinskim, saobraćajno i komunikaciono loše povezanim područjima te u povratničkim naseljima koja su od značaja za društvo i lokalne zajednice,

f) dodatno obrazovanje nadarenih učenika u redovnim osnovnim školama, osnovnim muzičkim i baletskim školama, odnosno odjeljenjima tih škola u redovnim osnovnim školama,

g) dopunsko obrazovanje lica starijih od petnaest godina,

h) uspostava standarda i mjerenje kvaliteta ishoda odgojno-obrazovnog rada,

i) stručno usavršavanje nastavnika,

j) odobravanje i izdavanje udžbenika, priručnika i druge stručne literature za potrebe osnovne škole,

k) racionalizacija, odnosno optimalizacija mreže osnovnih škola.

Član 158

(Prihodi)

(1) Osnovna škola može stjecati prihod:

a) donacijom općina,

b) donacijom pravnih i fizičkih lica,

c) iz legata, poklona i zavještanja,

d) prodajom proizvoda, intelektualnih i drugih usluga,

e) održavanjem kurseva i instruktivne nastave,

f) od ugovorene školarine u osnovnim školama kojima Skupština Kantona nije osnivač,

g) iz zakupnina,

h) iz drugih izvora koji neće dovoditi u pitanje etiku i humana načela škole kao odgojno-obrazovne ustanove.

(2) Kriteriji za sticanje sredstava na način iz stava (1) ovog člana, kao i njihova raspodjela reguliraju se pravilnikom koji donosi ministar.

Član 159

(Imovina)

(1) Osnovna škola stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima koje donosi škola (Pravila škole).

(2) Način upravljanja i korištenja imovine škole radi iznajmljivanja ili u druge svrhe koje se ne odnose na odgoj i obrazovanje regulisat će se posebnim pravilnikom kojeg donosi ministar.

(3) Nepokretnosti i druga imovina osnovne škole, koju je osigurao osnivač za osnivanje i rad škole, imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju javne ustanove nije drugačije određeno.

(4) Imovina stečena obavljanjem registrirane djelatnosti osnovne škole kao i imovina stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način vlasništvo je osnovne škole koja je tu imovinu stekla.

(5) Imovina se može sticati samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja osnovne djelatnosti.

(6) Imovina iz stava (2) i (3) ovog člana ne može se otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a može se koristiti samo u cilju obavljanja registrirane djelatnosti u skladu sa ovim Zakonom.

(7) Imovina osnovne škole kao javne ustanove se amortizira u skladu sa zakonom.

(8) Imovinu i imovinske interese javnih osnovnih škola zastupa i štiti Kantonalno pravobranilaštvo.

POGLAVLJE XVIII. KAZNENE ODREDBE

Član 160

(Kazne za teže prekršaje osnovne škole)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola ako:

a) ne osigura upotrebu službenih jezika i pisma u skladu sa članom 11. ovoga Zakona,

b) vrši diskriminaciju učenika na osnovi jezika suprotno članu 12.

c) ne osigura upotrebu jezika nacionalnih manjina u skladu sa članom 13.

d) ne omogući vjerske slobode u skladu sa članom 14.

e) ističe didaktičke materijale suprotno članu 16.

f) uskrati učeniku pravo na nastavak obrazovanja u skladu sa članom 17,

g) upiše učenika koji ne pripada njenom upisnom području suprotno odredbama člana 18.

h) ne prizna svjedodžbe i diplome u skladu sa članom 19.

i) ne prizna javne isprave nastavnika u skladu sa članom 20.

j) sprečava djecu s teškoćama u razvoju da pohađaju školu u skladu sa članom 23.

k) prekine nastavu bez odobrenja ministra suprotno članu 30.

l) ne ostvari godišnji fond nastavnih sati u skladu sa članom 31.

m) ne primjenjuje Pedagoške standarde i normative u skladu sa članom 38.

n) počne rad prije upisa u registre suprotno članu 48.

o) zloupotrijebi pečat osnovne škole suprotno članu 48.

p) vrši diskriminaciju učenika po bilo kojoj osnovi, suprotno članu 51.

q) dozvoli djelovanje političkih stranaka i održavanje političkih skupova, suprotno članu 55.

r) izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio ili odobrio nadležni organ u skladu sa članom 57 i 59.

s) koristi udžbenike suprotno članu 68.

t) ne pokrene postupak protiv roditelja u skladu sa članom 74.

u) ne omogući učenicima završnog razreda osnovne škole završetak obrazovanja u skladu sa članom 82.

v) obavi popravne i razredne ispite suprotno članu 90. i 95.

w) zasnuje radni odnos i potpiše ugovor o radu suprotno članu 111.

x) postupa suprotno odredbama pravilnika o prijemu u radni odnos,

y) postupa suprotno odredbama svih pravilnika donesenih od strane Vlade i Ministarstva obrazovanja,

z) postupa suprotno odredbama Pravilnika o definiranju kriterija za proglašavanje uposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba te uvjeti preuzimanja uposlenika iz jedne škole u drugu,

aa) postupa suprotno članu 125., stav l), odnosno ne vrši uredno vođenje relevantne dokumentacije i evidencije o školi i uposlenicima, vođenje evidencije o prisustvu uposlenika na poslu te uredno vođenje i ažuriranje personalnog dosjea uposlenika,

bb) ne omogući vršenje nadzora, u skladu sa članom 124., 125., 126., 127. i 128.

cc) školski odbor ne postupa u skladu sa nadležnostima definisanim članom 134.

dd) ne provede proceduru predlaganja članova školskog odbora u skladu sa članom 135.

ee) ne provede proceduru razrješenja članova školskog odbora u skladu sa članom 137.

ff) izvrši izbor i imenovanje direktora suprotno članu 138. i 139.

gg) nastavničko vijeće, odjeljensko vijeće, stručni aktivi i druga stručna tijela ne postupaju u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima u skladu sa članom 150., 151., 152.

hh) pri sticanju i korištenju prihoda ne postupa u skladu sa Kriterijima iz člana 158.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 KM.

Član 161

(Kazne za lakše prekršaje osnovne škole)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola, ako:

a) učenici u toku dana imaju veći broj nastavnih sati od broja sati utvrđenih članom 32.

b) ne donese godišnji program rada i razvojni plan škole u skladu sa članom 62.

c) ne dostavi izvještaj o upisu u prvi razred u skladu sa članom 81.

d) ne vrši ocjenjivanje učenika u skladu sa propisom koji donosi ministar u skladu sa članom 85.

e) uputi učenika da ponovi razred, a da o prigovoru na zaključnu ocjenu nije odlučilo nastavničko vijeće, u skladu sa članom 89.

f) ne organizira ljekarski pregled zaposlenika u skladu sa članom 114.

g) ne izvrši ocjenjivanje rada nastavnika i stručnih saradnika u skladu sa članom 121.

h) ne vodi propisanu pedagošku evidenciju i dokumentaciju, u skladu sa članom 130.

i) ne podnese izvještaj o uspjehu učenika u učenju i vladanju na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine u skladu sa članom 142.

j) ne podnese izvještaj o provedenim mjerama predloženim od JU Pedagoški zavod USK-a u skladu sa članom 127.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM.

Član 162

(Kazna za roditelje)

Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se roditelj koji svom djetetu bez osnovanog razloga ne osigura upis i redovno pohađanje nastave u osnovnoj školi u skladu sa članom 74.

Član 163

(Kazna za nastavnike)

Novčanom kaznom od 500,00 do 1000,00 KM kaznit će se nastavnik koji izvodi instruktivnu nastavu protivno odredbama člana 117.

POGLAVLJE XIX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 164

(Obaveze Vlade u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

(1) Vlada će na prijedlog Ministarstva, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

a) Pedagoške standarde i normative iz člana 37. i 38.,

b) Pravilnik o kriterijima i načinu izbora direktora.

(2) Vlada će na prijedlog Ministarstva, u roku od 6 mjeseci donijeti sve akte iz svoje nadležnosti s odredbama ovog Zakona.

Član 165

(Obaveze ministra u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci donijeti sve propise iz svoje nadležnosti utvrđene Zakonom.

(2) Prilikom donošenja svih akata koji tretiraju problematiku iz nadležnosti sindikata ministar će provoditi usaglašavanje sa njihovim ovlaštenim predstavnicima.

(3) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana, za sve započete procedure koje nisu okončane, primjenjivat će se propisi koji su bili na snazi u trenutku donošenja ovog Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s njegovim odredbama.

(4) Pedagoški zavod dužan je u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise iz svoje nadležnosti.

Član 166

(Obaveza škola u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

Osnovne škole su dužne uskladiti pravila i druge akte sa odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 167

(Uposlenici zatečeni na radu u osnovnoj školi)

(1) Nastavnici s višom stručnom spremom, nastavnici koji su završili učiteljsku školu, srednju muzičku školu, srednju umjetničku školu i srednju fiskulturnu školu, stručni saradnici i saradnici koji obavljaju odgojno-obrazovni rad u školi, koji su po propisima važećim do stupanja ovog Zakona na snagu, ispunjavali uvjete u pogledu stepena i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati odgojno-obrazovni rad u školi i imaju ista prava i obaveze iz radnog odnosa.

(2) Lica zatečena na poslovima sekretara škole sa završenim VI i VII stepenom propisane stručne spreme, koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju najmanje 20 godina radnog iskustva na pravnim ili ekonomskim poslovima, nisu obavezna polagati stručni ispit.

(3) Lica zatečena na poslovima sekretara škole sa završenim IV stepenom propisane stručne spreme, koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju najmanje 30 godina radnog iskustva na ovim poslovima, mogu ostati na ovim poslovima.

(4) Lica zatečena na poslovima sekretara škole sa završenim IV stepenom propisane stručne spreme, koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona nemaju 30 godina radnog iskustva na ovim poslovima dužna su u roku od 5 godina steći propisanu stručnu spremu.

(5) Lica zatečena na poziciji direktora osnovne škole, nakon okončanja tekućeg mandata mogu biti imenovana na dužnost direktora u istoj školi na još najviše jedan uzastopni mandat.

(6) Pripravnici i lica koja izvode nastavu, a obavezna su polagati stručni ispit, odnosno pedagoško-psihološku i metodičko-didaktičku grupu predmeta, a koja su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatečena na radu u osnovnoj školi, okončat će svoje obaveze u skladu s odredbama ovog Zakona.

Član 168

(Primjena općih propisa)

(1) Na pitanja koja nisu uređena ovim ili drugim posebnim zakonom primjenjuju se opći propisi o radu i kolektivni ugovori.

Član 169

(Stavljanje van snage drugog zakona)

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona stavlja se van snage Zakon o osnovnom i općem srednjem odgoju i obrazovanju ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/04, 7/10, 11/15, 12/19, 15/20).

(2) Do donošenja Pedagoških standarda i normativa iz člana 37. i 38. ovog Zakona primjenjivat će se postojeći Pedagoški standardi i normativi.

Član 170

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".